

Άσκηση του Ιατρικού επαγγέλματος - Γενικά

[Άδεια ασκήσεως της ιατρικής - Ασυμβίβαστα - Απαγόρευση πολυθεσίας - Απαγόρευση της άσκησης επαγγέλματος - Μετεκπαίδευση - Καθήκοντα και Υποχρεώσεις του γιατρού - Ισοτιμία ιατρικών πιστοποιητικών - Ιατρική διαφήμιση - Σχετικά με την ιατρική αμοιβή - Ιατρικές Ειδικότητες - Ιατρική εξειδίκευση - Κορώσεις](#)

Άδεια ασκήσεως της ιατρικής

Α.Ν. 1565/1939 (ΦΕΚ Α/16)

Άρθρο 1. Για την άσκηση της ιατρικής και τη χρησιμοποίηση του τίτλου του γιατρού, απαιτείται άδεια, που χορηγείται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

Με την άσκηση της ιατρικής εξομοιώνεται και η κατοχή οποιασδήποτε έμμισθης ή τιμητικής θέσης, για την οποία απαιτείται ως εφόδιο το πτυχίο της Ιατρικής Σχολής.

Άρθρο 2. Την άδεια χορηγεί ο Υπουργός Κρατικής Υγιεινής και Αντιλήψεως (Υπουργός Υγείας) με πράξη του, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως μέσα σε ένα μήνα από την υποβολή της αίτησης του ενδιαφερομένου. Η πράξη αυτή του Υπουργού ανακοινώνεται στο οικείο Υγειονομικό Κέντρο και στον Ιατρικό Σύλλογο, κοινοποιείται με επιμέλεια του Συλλόγου στον ενδιαφερόμενο και συντάσσεται αποδεικτικό.

Άρθρο 3. Για να χορηγηθεί άδεια άσκησης της ιατρικής απαιτείται ο αιτών:

α) Να είναι πτυχιούχος της Ιατρικής Σχολής ημεδαπού Πανεπιστημίου. Για να χορηγηθεί άδεια στους πτυχιούχους ξένων Σχολών, πρέπει να αντιμετωπίσουν με επιτυχία την προβλεπόμενη από το νόμο δοκιμασία. Πτυχιούχοι που δεν έχουν ασκήσει την ιατρική για μια συνεχή πενταετία και έχουν απομακρυνθεί κατά το διάστημα αυτό από τις επιστημονικές τους ασχολίες, πρέπει να υποβληθούν σε ετήσια άσκηση σε νοσηλευτικά ιδρύματα ή ιατρεία ή εργαστήρια που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Κρατικής Υγιεινής και Αντιλήψεως (Υπουργού Υγείας).

β) Να είναι Έλληνας πολίτης, να μην έχει στερηθεί τα πολιτικά του δικαιώματα και να μην τελεί υπό απαγόρευση ή δικαστική αντίληψη. Κατ' εξαίρεση μπορεί να χορηγηθεί άδεια άσκησης της ιατρικής σε ομογενείς γιατρούς που δεν έχουν την Ελληνική ιθαγένεια και που επιθυμούν να εγκατασταθούν στην Ελλάδα, εφόσον έχουν τη νόμιμη άδεια εργασίας και διαμονής.

Δεν απαιτείται άδεια για γιατρούς ξένης ιθαγένειας, που ασκούν νόμιμα την ιατρική στο εξωτερικό, προκειμένου να έλθουν στην Ελλάδα για να επισκεφθούν ασθενή. Οι αλλοδαποί γιατροί όμως που βρίσκονται στην Ελλάδα μπορούν να επισκεφθούν άλλον ασθενή μόνο σε συμβούλιο με έλληνα γιατρό και μετά από άδεια του οικείου Συλλόγου που χορηγείται με αίτηση του Έλληνα γιατρού. Οι ίδιες προϋποθέσεις ισχύουν και για κάθε άλλο αλλοδαπό γιατρό που βρίσκεται στην Ελλάδα.

γ) Να έχει ο αιτών εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις, αν έχει τέτοιες υποχρεώσεις κατά το νόμο, ή να έχει απαλλαγεί από αυτές.

δ) να μην έχει καταδικαστεί για κλοπή, απάτη, υπεξαίρεση, πλαστογραφία, εκβίαση, παραχάραξη και να μην έχει καθ' υποτροπή τιμωρηθεί για πλημμέλημα που συνεπάγεται στέρηση των πολιτικών του δικαιωμάτων, εκτός εάν ο αιτών επικαλείται εξαιρετικούς λόγους για τη χορήγηση της άδειας για τους οποίους γνωμοδοτεί το

Α.Π.Σ.Ι.

ε) να σημειώνεται στην αίτηση ο Ιατρικός Σύλλογος στην περιφέρεια του οποίου ο γιατρός προτίθεται να έχει την επαγγελματική του εγκατάσταση.

Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η χορήγηση άδειας άσκησης του Ιατρικού επαγγέλματος στην Ελλάδα σε όσους έχουν υπηκοότητα ή προστασία ξένου κράτους, του οποίου η νομοθεσία επιτρέπει την άσκηση του ιατρικού επαγγέλματος στους Έλληνες υπηκόους που είναι εγκατεστημένοι στο έδαφος του κράτους αυτού.

Άρθρο 4. 1. Με Β.Δ. (ήδη Π.Δ.) μετά από πρόταση του υπουργού Κοινωνικής Πρόνοιας (Υπουργού Υγείας) μπορούν να καθορισθούν οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες, πόλεις κωμοπόλεις, χωριά ή συνοικισμοί μπορούν με απόφαση του ίδιου Υπουργού που εκδίδεται μετά από γνωμοδότηση του Πανελλήνιου Ιατρικού Συλλόγου να κηρύσσονται προσωρινά κορεσμένοι γιατρών.

2. Με Β.Δ. που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού αρμόδιου για θέματα Κοινωνικής Πρόνοιας, μπορεί να απαγορευθεί προσωρινά η επαγγελματική εγκατάσταση γιατρών που δεν έχουν άδεια κάποιας ιατρικής ειδικότητας σε μέρη της υπαίθρου που έχουν πληθυσμό πάνω από πέντε χιλιάδες κατοίκους. Η απαγόρευση αυτή μπορεί να επιβληθεί είτε σε ορισμένες μόνο περιφέρειες της χώρας, είτε σε όλη την Επικράτεια. Το ίδιο Βασιλικό Διάταγμα μπορεί να απαγορεύσει προσωρινά την επαγγελματική εγκατάσταση γιατρών που έχουν άδεια άσκησης οποιασδήποτε ιατρικής ειδικότητας σε πόλεις που έχουν πληθυσμό κάτω από τριάντα χιλιάδες κατοίκους. Ο πληθυσμός υπολογίζεται βάσει της τελευταίας επίσημης απογραφής.

3. Γιατροί που έχουν συμπληρώσει τριετή συνολικά θητεία στην ύπαιθρο, σύμφωνα με βεβαίωση του οικείου Ιατρικού Συλλόγου και του Υγειονομικού Κέντρου, μπορούν να ασκήσουν στο εξής την ιατρική στην περιφέρεια οποιουδήποτε ιατρικού συλλόγου.

4. Για τους πτυχιούχους της ιατρικής που διανύουν αποδεδειγμένα την προβλεπόμενη από τον νόμο άσκηση στα αναγνωρισμένα από το νόμο Νοσηλευτικά Ιδρύματα, ή απαγόρευση της 1ης παραγράφου του παρόντος άρθρου ισχύει μετά τη συμπλήρωση του προβλεπόμενου χρόνου άσκησης.

5. Με το ίδιο Β.Δ. αυτό θα ρυθμιστούν οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή του παρόντος.

6. Οι γιατροί που ασκούν το ιατρικό επάγγελμα, κατά παράβαση του παρόντος και του Βασιλικού Διατάγματος που θα εκδοθεί, σε μέρη ή πόλεις στις οποίες απαγορεύεται η επαγγελματική εγκατάσταση νέων γιατρών τιμωρούνται με τις ποινές του άρθρου 113 του Α.Ν.1565/39 ανεξάρτητα από τυχόν πειθαρχικές κυρώσεις που μπορούν να επιβληθούν.

Άρθρο 5. 1. Η στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων εφόσον δεν επιβλήθηκε για ορισμένο χρόνο και θέση σε δικαστική απαγόρευση ή αντίληψη, συνεπάγεται την ακύρωση της άδειας που χορηγήθηκε.

2. Η παραίτηση από την άσκηση του ιατρικού επαγγέλματος συνεπάγεται ανάκληση της άδειας που χορηγήθηκε, με απόφαση του Υπουργού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και κοινοποιείται προς τον οικείο ιατρικό Σύλλογο και προς το οικείο Υγειονομικό Κέντρο.

Άρθρο 6. Η ισχύς της άδειας αναστέλλεται:

- α) Εάν έχει επιβληθεί πειθαρχική ποινή στέρησης του δικαιώματος της άσκησης
- β) Εάν έχει επιβληθεί στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων για ορισμένο χρόνο.

Άρθρο 7. Η άδεια που χορηγείται ανακαλείται, εκτός από τις περιπτώσεως του άρθρου 5, με απόφαση του Υπουργού που δημοσιεύεται στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως:

1. όταν έχει χορηγηθεί λόγω πλάνης για την ύπαρξη των απαιτούμενων προϋποθέσεων για τη χορήγηση της.
  2. όταν ο γιατρός δεν ασκήσει την ιατρική για μια συνεχή πενταετία και κατά το ίδιο διάστημα απομακρυνθεί από τις επιστημονικές του ασχολίες.
  3. όταν ο γιατρός λόγω σωματικής ή διανοητικής βλάβης ή νοσήματος ή λόγω εξαντλήσεως των σωματικών ή διανοητικών του δυνάμεων, χάσει την ικανότητα να ασκεί την ιατρική και δεν παρουσιάζει πλέον τις αναγκαίες εγγυήσεις για την άσκηση του ιατρικού επαγγέλματος.
  4. όταν ο γιατρός καταδικαστεί καθ' υποτροπή για πλημμέλημα που συνεπάγεται στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων ή για παράβαση του Α.Ν.1075/1938.
- Στις παραπάνω περιπτώσεις με αριθμό 2, 3 η ανάκληση γίνεται μετά από προηγούμενη γνώμη του Α.Π.Σ.Ι.

Άρθρο 8. Το δικαίωμα άσκησης της ιατρικής σε περίπτωση ακύρωσης ή ανάκλησης της άδειας ανακτάται με νέα άδεια, όταν εκλείψουν οι λόγοι, για τους οποίους προκλήθηκε η ακύρωση ή ανάκληση.

Στην περίπτωση του εδαφίου 2 του προηγούμενου άρθρου η νέα άδεια χορηγείται μετά από ετήσια άσκηση, σύμφωνα με το άρθρο 3 του παρόντος νόμου. Όταν η ανάκληση οφείλεται στο εδάφιο 3 του προηγούμενου άρθρου η νέα άδεια χορηγείται μετά από γνώμη του Α.Π.Σ.Ι.

Άρθρο 9. 1. Ο γιατρός μπορεί, εφόσον τηρείται η διάταξη του άρθρου 4 του παρόντος νόμου, να μεταβάλει τον τόπο της επαγγελματικής του εγκατάστασης. Απαιτείται όμως η υποβολή προηγουμένως σχετικής δήλωσης προς το Υγειονομικό Κέντρο και τον Ιατρικό Σύλλογο στην οποία αναφέρεται ο τόπος της νέας του εγκατάστασης, εάν αυτός, δεν υπάγεται σε άλλο Σύλλογο, αλλιώς απαιτείται και δήλωση προς τον Σύλλογο της νέας του επαγγελματικής εγκατάστασης, που πρέπει να συνοδεύεται από απόσπασμα του μητρώου του Συλλόγου, του οποίου είναι μέλος.

2. Στη δεύτερη περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου η μεταβολή ανακοινώνεται από τους Συλλόγους στο οικείο Υγειονομικό Κέντρο και τον Π.Ι.Σ.

Άρθρο 10. Όσοι μέχρι την 1η Ιανουαρίου 1939 έχουν αποκτήσει σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους το δικαίωμα άσκησης της ιατρικής και είναι εγγραμμένοι μέχρι τη χρονολογία αυτή στους Συλλόγους απαλλάσσονται από την υποχρέωση αιτήσεως άδειας άσκησης των άρθρων 1 και 2, την οποία θεωρούνται ότι έχουν αυτοδίκαια. Η διάταξη αυτή δεν επηρεάζει την εφαρμογή των υπολοίπων διατάξεων του νόμου αυτού.

[Άδεια ασκήσεως της ιατρικής - Ασυμβίβαστα - Απαγόρευση πολυθεσίας - Απαγόρευση της άσκησης επαγγέλματος - Μετεκπαίδευση - Καθήκοντα και Υποχρεώσεις του γιατρού - Ισοτιμία ιατρικών πιστοποιητικών - Ιατρική διαφήμιση - Σχετικά με την ιατρική αμοιβή - Ιατρικές Ειδικότητες - Ιατρική εξειδίκευση - Κορώσεις](#)

Ασυμβίβαστα

Άρθρο 11. 1. Γιατροί που κατέχουν μόνιμη δημόσια θέση, σε Δημόσιες Υπηρεσίες, δεν δικαιούνται να ασκούν ως ελεύθεροι επαγγελματίες την ιατρική. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται για τους γιατρούς-υπαλλήλους που ήδη υπηρετούν και δικαιούνται να ασκούν και ασκούν ιδιωτικώς το ιατρικό επάγγελμα.

2. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατόν να επιτραπεί από τους Υπουργούς Κρατικής Υγιεινής και Αντιλήψεως (Υπουργό Υγείας), σε όσους γιατρούς κατέχουν μόνιμη δημόσια θέση σε Δημόσια Νοσηλευτικά ή Υγειονομικά ιδρύματα, μετά από αίτησή τους, η ελευθερία άσκησης της ιατρικής.

(Ακολουθούν οι διατάξεις των άρθρων 1 του Ν. 3319/55, 1 του Ν. 3623/56, 4 παρ. 4 του Ν.Δ. 4111/60, 21 παρ. 4 του Ν. 1400/83 και 146 του Ν. 2071/92 για την απαγόρευση της πολυθεσίας)

Απαγόρευση πολυθεσίας

Άρθρο μόνο- (Ν. 3319 της 26 Ιουλίου/4 Αυγούστου 1955) 1. Το άρθρο 5 του Α.Ν 1843/1951, όπως τροποποιήθηκε, συμπληρώθηκε και κυρώθηκε με το δεύτερο άρθρο του Ν. 2049/1954 αντικαθίσταται ως εξής: -1) Απαγορεύεται στους γιατρούς να κατέχουν περισσότερες από μία θέσεις, για τις οποίες ως εφόδιο απαιτείται το πτυχίο της Ιατρικής. -2) Από την απαγόρευση αυτή εξαιρούνται οι τακτικοί καθηγητές της Ιατρικής Σχολής των Πανεπιστημίων Αθηνών και Θεσσαλονίκης, εφόσον λόγω έλλειψης Πανεπιστημιακών Κλινικών ή Εργαστηρίων, διευθύνουν, με την έγκριση της Συγκλήτου, Εργαστήρια ή Κλινικές εξοπανεπιστημιακές για την άσκηση των φοιτητών της Ιατρικής. -3) Κατ' εξαίρεση μπορούν οι γιατροί να κατέχουν και άλλες θέσεις εφόσον, μετά από βεβαίωση του οικείου Ιατρικού Συλλόγου, θεωρημένη από το Υγειονομικό Κέντρο, δεν υπάρχουν στην περιφέρεια, στην οποία ασκούν το επάγγελμα, άλλοι γιατροί για την κατάληψη της θέσης ή, αυτοί που υπάρχουν, αποποιούνται ή δεν έχουν τα νόμιμα προσόντα. -4) Επίσης, ο Υπουργός Κοινωνικής Πρόνοιας, κατ' εξαίρεση, μπορεί να επιτρέψει την προσωρινή κατοχή δεύτερης θέσης με απόφασή του, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης μετά από γνωμοδότηση Επιτροπής που αποτελείται από τον Προϊστάμενο του Υγειονομικού Κέντρου, τον πρόεδρο του οικείου Ιατρικού Συλλόγου και ενός ανώτερου Υγειονομικού Υπαλλήλου του Υπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας, που ορίζεται από τον Υπουργό ή τον Νομάρχη στην αρχή κάθε έτους. Στη γνωμοδότηση της Επιτροπής πρέπει να αναφέρονται ρητά και με λεπτομέρεια οι αποχρώντες επιστημονικοί, επαγγελματικοί ή κοινωνικοί λόγοι, για τους οποίους κρίνεται απαραίτητη η προσωρινή και για ορισμένο χρόνο κατοχή και δεύτερης θέσης. -5) Για την κατάληψη ιατρικής θέσης στην έδρα των Ιατρικών Συλλόγων Αθηνών, Πειραιά, Καλλιθέας και Θεσσαλονίκης πρέπει ο γιατρός να είναι επαγγελματικά εγκατεστημένος σε αυτή και εγγεγραμμένος στον Σύλλογο τουλάχιστον μία τετραετία. Από τη διάταξη αυτή εξαιρούνται α) όσοι διορίζονται στα Νοσηλευτικά Ιδρύματα που διέπονται από το Ν.Δ 2592/1953, β) όσοι έχουν ασκήσει το ιατρικό επάγγελμα ή έχουν υπηρετήσει στην επαρχία για μία πενταετία και γ) όταν συντρέχουν οι όροι του τρίτου εδαφίου αυτού του νόμου. -6) Σαν θέση λογίζεται και αυτή που κατέχει κάποιος με σύμβαση ή με θητεία και η με αμοιβή κατ' αποκοπήν συμφωνία μεταξύ γιατρού και Οργανισμού κάθε φύσης, νομικού προσώπου, κλαδικού Ταμείου κ.λ.π από τα αναφερόμενα στο άρθρο 2 του Α.Ν 1843/1951.- Μπορούν να συνάπτονται συλλογικές συμβάσεις μεταξύ των οικείων Ιατρικών Συλλόγων και των παραπάνω Οργανισμών, που ισχύουν για όλα τα μέλη του Συλλόγου και παρέχουν το δικαίωμα στους ασθενείς να εκλέγουν ελεύθερα τον γιατρό της προτίμησής τους.- Από την ισχύ αυτού του νόμου

οι συλλογικές συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ των οικείων Ιατρικών Συλλόγων και των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης που υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εργασίας θα εγκρίνονται υποχρεωτικά από τους Υπουργούς Εργασίας και Κοινωνικής Πρόνοιας. -7) Μέσα σε ένα δίμηνο από τη δημοσίευση αυτού του νόμου, οι γιατροί υποχρεούνται να υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση στον οικείο Ιατρικό Σύλλογο και το Υγειονομικό Κέντρο, στην οποία να αναφέρεται αν κατέχουν ή όχι θέση ή θέσεις σύμφωνα με την έννοια αυτού του νόμου, καθώς και τις από κάθε θέση αποδοχές και τις ώρες ημερήσιας απασχόλησης κατά μέσο όρο και αυτοί που κατέχουν περισσότερες από μία θέσεις να δηλώσουν ποια από αυτές προτιμούν να διατηρήσουν και να παραιτηθούν από κάθε άλλη, εφόσον δεν εμπίπτουν στις εξαιρέσεις του εδαφίου 3 αυτού του νόμου, των οργανισμών, Ταμείων Υγείας κ.λ.π που αναφέρονται στο άρθρο 2, και υποχρεούνται να διακόψουν την μισθοδοσία και κάθε άλλη παροχή αμοιβής, αμέσως μόλις ειδοποιηθούν για αυτό από τον Σύλλογο ή το Υγειονομικό Κέντρο.- Απαγορεύεται η χωρίς αμοιβή ή με άλλο τρόπο καταβολής παροχή ιατρικής συνδρομής στους μετόχους ή τους ασφαλισμένους των Οργανισμών, Ταμείων Υγείας κλπ. -8) Αυτοί που υποβάλλουν ψευδείς δηλώσεις ή δεν συμμορφώνονται με τις διατάξεις αυτού του νόμου διώκονται και τιμωρούνται σύμφωνα με το άρθρ. 221 του Ποινικού Νόμου. -9) Ο Ιατρικός Σύλλογος έχει το δικαίωμα να υποβάλει ένσταση κατά του διορισμού γιατρού σε έμμισθη θέση στον Υπουργό Κοινωνικής Πρόνοιας, όταν κρίνει ότι ο διορισμός έγινε κατά παράβαση αυτού του νόμου. Για την ένσταση αποφασίζει ο Υπουργός Κοιν. Πρόνοιας. -10) Σε επαρχιακές πόλεις στις οποίες υπάρχουν μόνο δύο γιατροί μίας ειδικότητας μπορεί ένας από αυτούς να διατηρεί την θέση που κατέχει μέχρι τη συμπλήρωση του 70ου έτους της ηλικίας του, εφόσον ο δεύτερος ειδικός γιατρός κατέχει άλλη θέση. -2. Η §1 του άρθρ. 28 του Ν. 2262/1952 "περί τροποποίησης και συμπληρώσεως του Ν. 1762/1951 "περί Κώδικος καταστάσεως των Δημοτικών και Κοινοτικών υπαλλήλων", η §5 του άρθρου 24 του ν.δ 2592/1953 "περί οργάνωσης Ιατρικής Αντιλήψεως" καθώς και κάθε άλλη διάταξη κάθε άλλου νόμου, γενικού ή ειδικού, που αντίκειται στις διατάξεις αυτού του νόμου, όπως και στις διατάξεις του Α.Ν 1656/1939 "περί ασκήσεως του Ιατρικού επαγγέλματος", όπως αυτός τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τον Α.Ν 1843/1951, που κυρώθηκε, τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τον Α.Ν 2049/1952, καταργείται. -3. Εξαιρούνται από τις διατάξεις του άρθρου 2 του Α.Ν 1843/1951, όπως κυρώθηκε και τροποποιήθηκε με τις διατάξεις των §§2 και 3 του δεύτερου άρθρου του Ν. 2049/1952 οι οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοικήσεως και τα κάθε φύσης δημοτικά ή κοινοτικά ιδρύματα.

Άρθρο 1 (Ν. 3623/16-11-1956 ΦΕΚ Α' 277). 1. Οι ιατροί παρέχουν τις υπηρεσίες τους επί συμβάσει για ορισμένο χρόνο ή επ αόριστο ή επί θητεία, αμοίβονται κατά πράξη ή κατά περίπτωση νόσου ή κατ αποκοπή ή με ετήσια ή μηνιαία αποζημίωση για κάθε πρόσωπο, του οποίου αναλαμβάνουν την ιατρική περίθαλψη ή με μηνιαίο μισθό ή επ αμοιβή κατά ωριαία εργασία ή με ποσοστά επί των νοσηλείων, εξετάσεων και λοιπών καταβολών ή επί του ασφαλιστρου, κατά τα οποία κάθε φορά καθορίζεται η σχετική συμφωνία.

2. Κάθε αίτηση γιατρού για ανάληψη υπηρεσίας ή για διορισμό παρά σε κάποιο από τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο πρόσωπα συνοδεύεται από βεβαίωση του οικείου Συλλόγου, ότι ο αιτών δεν εμπίπτει στις απαγορευτικές διατάξεις περί πολυθεσίας. Οι παραβάτες διώκονται και τιμωρούνται πειθαρχικά.

Άρθρο 4 παρ. 4 (Ν.Δ. 4111/1960). Υπηρεσίες, Ιδρύματα, Οργανισμοί, Ταμεία κ.λ.π. που διατηρούν γιατρούς οι οποίοι κατέχουν παρά τις κείμενες διατάξεις και άλλη

έμμισθη θέση, υποχρεούνται στην απόλυση αυτών, μόλις ειδοποιηθούν για τούτο από το οικείο Υγειονομικό Κέντρο ή τον Ιατρικό Σύλλογο, είτε βάσει της γενομένης από το Ιατρό προς τον Ιατρικό Σύλλογο δηλώσεως είτε σε εκτέλεση αποφάσεως της επιτροπής του Ν. 2049/1992.

Άρθρο 21 παρ. 4 (Ν. 1400/1983). Συμβάσεις έργου μεταξύ του Δημοσίου ή Ασφαλιστικών Οργανισμών και γιατρών για την εξωνοσοκομειακή περίθαλψη των ασφαλισμένων τους στα ιδιωτικά τους ιατρεία δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του Ν. 1256/1982 περί πολυθεσίας.

Άρθρο 146 (Ν. 2071/1992) Οι περιορισμοί της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 δεν ισχύουν για συνταξιούχους γιατρούς του δημοσίου τομέα και στρατιωτικούς, που διορίζονται στο Ε.Σ.Υ. εφόσον προηγουμένως παραιτηθούν της συντάξεώς τους. Η διάταξη του προηγουμένου εδαφίου, εφαρμόζεται και για τους υπηρετούντες στο Ε.Σ.Υ. συνταξιούχους γιατρούς, εφόσον παραιτηθούν της συντάξεώς τους.

(Ακολουθεί η διάταξη του άρθρου 5 παρ. 7 του Ν. 1976/91 για την απαγόρευση άσκησης του ελεύθερου επαγγέλματος)

[Άδεια ασκήσεως της ιατρικής - Ασυμβίβαστα - Απαγόρευση πολυθεσίας - Απαγόρευση της άσκησης επαγγέλματος - Μετεκπαίδευση - Καθήκοντα και Υποχρεώσεις του γιατρού - Ισοτιμία ιατρικών πιστοποιητικών - Ιατρική διαφήμιση - Σχετικά με την ιατρική αμοιβή - Ιατρικές Ειδικότητες - Ιατρική εξειδίκευση - Κορώσεις](#)

Απαγόρευση της άσκησης επαγγέλματος

Άρθρο 5 παρ. 7 (Ν.1976/1991). Γιατροί που αποχωρούν από θέση του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.) και συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο λόγω της ιδιότητάς τους αυτής μπορούν να ασκούν το ιατρικό επάγγελμα μόνο εφόσον ζητήσουν αναστολή καταβολής της σύνταξής τους.
Η αναστολή και επαναχορήγηση της σύνταξης γίνεται με υπεύθυνη δήλωση του Ν.1599/1986 (ΦΕΚ Α' 75) που υποβάλλεται από τους ενδιαφερομένους στην αρμόδια Διεύθυνση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Μετεκπαίδευση

Άρθρο 12. Με Β.Δ. (ήδη Π.Δ.) που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Κρατικής Υγιεινής και Αντιλήψεως, (Υπουργό Υγείας) μπορεί να επιβληθεί η υποχρεωτική μετεκπαίδευση των γιατρών. Με το διάταγμα αυτό ρυθμίζεται η διάρκεια και ο τρόπος μετεκπαίδευσης, όπως και κάθε αναγκαία σχετικά λεπτομέρεια.
(Ακολουθεί το άρθρο 41 του Ν.1397/83 ΦΕΚ Α/143 και το άρθρο 2 του Ν.2194/94 που συμπληρώνουν το παραπάνω άρθρο)

Άρθρο 41 (Ν. 1397/83). Για την άσκηση του ιατρικού και οδοντιατρικού επαγγέλματος απαιτείται και συμπλήρωση κάθε 5 χρόνια 80 ωρών παρακολούθησης μετεκπαιδευτικών μαθημάτων, που το πρόγραμμα τους καθορίζεται από την επιτροπή εκπαίδευσης μετεκπαίδευσης του άρθρου 31 του νόμου αυτού καθώς και η

συμπλήρωση 20 ωρών παρακολούθησης μετεκπαιδευτικών προγραμμάτων επιλογής γιατρού ή οδοντίατρου.

Κάθε γιατρός και οδοντίατρος υποχρεούται να προσκομίζει μέσα σε 2 μήνες από τη συμπλήρωση κάθε πενταετίας, επίσημη βεβαίωση για την παρακολούθηση αυτών των μετεκπαιδευτικών μαθημάτων.

2. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας ανακαλείται η άδεια άσκησης του ιατρικού ή οδοντιατρικού επαγγέλματος από το γιατρό ή οδοντογιατρό που δεν προσκομίζει την παραπάνω βεβαίωση μετεκπαίδευσης.

Η άδεια άσκησης επαγγέλματος επαναχορηγείται όταν υποβληθεί η βεβαίωση.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Υγείας και Πρόνοιας, ύστερα από γνώμη του ΚΕ.Σ.Υ., ορίζεται ο χρόνος έναρξης της πρώτης πενταετίας και καθορίζονται ο τρόπος, η διαδικασία και κάθε σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων.

Άρθρο 2 (Ν. 2194/94). 1. Η μετεκπαίδευση με απόσπαση των ιατρών και οδοντογιατρών του Ε.Σ.Υ. των φαρμακοποιών, καθώς και των λειτουργών των άλλων επαγγελματιών υγείας καθίσταται υποχρεωτική σε μόνιμη και συνεχή βάση, από τα κέντρα υγείας προς τα νομαρχιακά νοσοκομεία και από τα νομαρχιακά νοσοκομεία προς τα αντίστοιχα περιφερειακά.

2. Στο Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών ασφαλίσεων συνιστάται Διεύθυνση Μετεκπαίδευσης που έχει την ευθύνη για το συντονισμό των συγκεκριμένων μετεκπαιδευτικών προγραμμάτων. Με Προεδρικό Διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας και Κοινωνικών ασφαλίσεων, σύμφωνα με το άρθρο 24 παρ. 5 του Ν. 1558/1985, ρυθμίζονται όλα τα σχετικά θέματα που αφορούν την οργάνωση, στελέχωση και λειτουργία της παραπάνω διεύθυνσης.

3. Τα προγράμματα μετεκπαίδευσης εισηγείται ενδεκαμελής επιτροπή μετεκπαίδευσης που αποτελείται από διευθυντές του Ε.Σ.Υ. εκ των οποίων ένας εκπρόσωπος των νοσοκομειακών γιατρών, που ορίζεται από τη διοίκηση της κορυφαίας ενιαίας συνδικαλιστικής οργάνωσης των νοσοκομειακών γιατρών, και ένας εκπρόσωπος που ορίζεται από το Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο και πανεπιστημιακούς καθηγητές όλων των βαθμίδων και συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών ασφαλίσεων με πενταετή θητεία. Συμβουλευτικά όργανα της επιτροπής μετεκπαίδευσης ορίζονται οι επιστημονικές ιατρικές εταιρείες. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά από εισήγηση της επιτροπής μετεκπαίδευσης, καταρτίζεται το μετεκπαιδευτικό πρόγραμμα ρυθμίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις μετεκπαίδευσης και καθορίζεται και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια που αφορά τη διαδικασία και εν γένει την εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων.

4. Ο διευθυντής κάθε τμήματος, μονάδας και εργαστηρίου των νοσοκομείων καταρτίζει ετήσιο εκπαιδευτικό πρόγραμμα πραγματοποιείται τις τελευταίες ώρες του ωραρίου των γιατρών και η τήρησή του εποπτεύεται από το διευθυντή του τομέα και την επιστημονική επιτροπή. Ο διευθυντής του τομέα και η επιστημονική επιτροπή υποχρεούνται να υποβάλουν στη Διεύθυνση Μετεκπαίδευσης του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ετήσια έκθεση επί του συντελεσθέντος εκπαιδευτικού και μετεκπαιδευτικού έργου.

Καθήκοντα και υποχρεώσεις του γιατρού

Άρθρο 13. Ο γιατρός οφείλει να ασκεί ευσυνείδητα το επάγγελμά του και να συμπεριφέρεται τόσο κατά την άσκηση του επαγγέλματος όσο και εκτός αυτής κατά τρόπο αντάξιο της αξιοπρέπειας και εμπιστοσύνης, τις οποίες απαιτεί το ιατρικό επάγγελμα.

Άρθρο 14. Απαγορεύεται η πλανοδιακή άσκηση της ιατρικής. Τακτικές περιηγήσεις για την παροχή ιατρικής συνδρομής επιτρέπονται μετά από την έγκριση του οικείου Ιατρικού Συλλόγου, όταν συνηγορούν προς αυτό ιδιαίτερες τοπικές συνθήκες.

Άρθρο 15. Απαγορεύεται στους γιατρούς να δέχονται συστηματικά, σε ορισμένες μέρες και ώρες, αρρώστους προς εξέταση ή θεραπεία σε πόλη ή χωριό, όπου δεν είναι εγκατεστημένοι επαγγελματικώς, όταν στη πόλη ή το χωριό αυτό υπάρχει εγκατεστημένος άλλος γιατρός. Εάν η πόλη ή το χωριό βρίσκεται εκτός της περιφέρειας του ιατρικού συλλόγου, απαιτείται άδεια του ιατρικού Συλλόγου στον οποίο τούτο υπάγεται. Κατ' αναλογία τα ίδια ισχύουν και στην περίπτωση των ειδικών γιατρών. Η απαγόρευση του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζεται στις καταστάσεις που υφίστανται κατά την ισχύ του παρόντος νόμου.

Άρθρο 16. Κατά τη διάρκεια της παραμονής σε θέρετρο ή λουτρόπολη για παραθερισμό ή λουτροθεραπεία ο γιατρός οφείλει να απέχει από την άσκηση του επαγγέλματός του, εφόσον υπάρχει εγκατεστημένος άλλος γιατρός, εκτός αν πρόκειται για επείγουσα ανάγκη ή για αρρώστους τους οποίους παρακολουθεί αυτός ή για Συμβούλιο μετά από πρόσκληση του θεράποντος γιατρού.

Άρθρο 17. 1. Ο γιατρός δεν μπορεί να διατηρεί περισσότερα από ένα ιατρεία. Εξαιρούνται τα εξωτερικά ιατρεία των κλινικών. Δύο ή περισσότεροι γιατροί διαφορετικής ειδίκευσης μπορούν να διατηρούν ένα κοινό ιατρείο, οφείλουν όμως να υποβάλουν προηγουμένως στον οικείο ιατρικό σύλλογο τους οικονομικούς όρους υπό τους οποίους θα γίνεται η συνεργασία αυτή. Ο Σύλλογος μπορεί να απορρίψει εν μέρει ή στο σύνολο ή να τροποποιήσει τους όρους αυτούς, με αιτιολογημένη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του. Κατά της απόφασης αυτής ασκείται προσφυγή στο Υπουργείο Κρατικής Υγιεινής και Αντιλήψεως (Υπουργείο Υγείας) το οποίο αποφαινεται σε τελευταίο βαθμό μετά από γνωμάτευση του Ανωτάτου Υγειονομικού Συμβουλίου (ήδη ΚΕ.Σ.Υ.).

2. Ο γιατρός ο οποίος έχει δικό του ιατρείο δεν μπορεί να έχει συγχρόνως και δεύτερο ιατρείο με άλλο συνάδερφό του.

3. Ιατρείο με την έννοια του παρόντος άρθρου είναι ο χώρος στον οποίο γίνονται δεκτοί άρρωστοι προς εξέταση ή περιπατητική θεραπεία

4. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν και για τα μικροβιολογικά, βιοχημικά και λοιπά επιστημονικά εργαστήρια.

Άρθρο 18. Απαγορεύεται στους γιατρούς να δέχονται συστηματικά αρρώστους, προς εξέταση ή θεραπεία, μέσα σε φαρμακεία ή σε χώρο, όπου παράγονται ή πωλούνται εμπορεύματα ή σε παραρτήματα τέτοιων χώρων.

Άρθρο 19. Απαγορεύεται στους γιατρούς:

1. Να ασκούν άλλα επαγγέλματα, όταν με την άσκηση τους εμποδίζεται η ευσυνείδητη άσκηση της ιατρικής ή θίγεται η αξιοπρέπεια του ιατρικού επαγγέλματος.
2. Η σύγχρονη άσκηση του ιατρικού και φαρμακευτικού επαγγέλματος. Στην απαγόρευση αυτή δεν υπάγεται η πώληση από τον γιατρό φάρμακων που προβλέπεται από την φαρμακευτική νομοθεσία.
3. Η αναγραφή συμβολικών συνταγών και ο συνεταιρισμός με φαρμακοποιούς.
4. Η απασχόληση ή η με οποιονδήποτε τρόπο εξάρτηση από επιχειρήσεις που έχει ως σκοπό την παρασκευή ή πώληση φαρμάκων και θεραπευτικών εν γένει ειδών, εφόσον αποσκοπεί στη διαφήμιση αυτών.
5. Η απειμπόληση της επαγγελματικής τους αυτοτέλειας.
6. Η παροχή ή λήψη ποσοστών επί της ιατρικής αμοιβής.
7. Η κάλυψη με το όνομά τους ή η με οποιονδήποτε τρόπο προστασία προσώπων που σκοπεύουν να ασκήσουν παράνομα την ιατρική.
8. Οποιαδήποτε αγγελία σύμφωνα με την οποία δέχονται να θεραπεύσουν δωρεάν αρρώστους.
9. Η χρησιμοποίηση μεσαζόντων με σκοπό την προσέλκυση πελατείας.

Άρθρο 20. Στους γιατρούς που υπηρετούν σε κάθε είδους διαγνωστικά, θεραπευτικά και συμβουλευτικά ιατρεία του Κράτους, των Δήμων και Κοινοτήτων ή φιλανθρωπικών οργανισμών απαγορεύεται να παρέχουν θεραπευτική συνδρομή στα ιατρεία αυτά σε όσους δεν είναι άποροι, εκτός από την περίπτωση επιτακτικής ανάγκης.

Άρθρο 21. Μετά από σχετική αίτηση και στο βαθμό που απαιτεί ο σκοπός για τον οποίο προορίζονται, ο γιατρός οφείλει να παρέχει στις Δημόσιες Αρχές και για τη χρήση των Αρχών αυτών κάθε απαραίτητη πληροφορία και βεβαίωση, σε σχέση με ιατρικές παρατηρήσεις που είναι σε θέση να παρέχει για πρόσωπα τα οποία λαμβάνουν σύνταξη ή ζητούν την απονομή σύνταξης ή οποιασδήποτε άλλης μορφής δημοσίας βοήθειας.

Άρθρο 22. Απαγορεύεται:

1. Η έκδοση ιατρικών πιστοποιητικών και κάθε είδους ιατρικών γνωματεύσεων χωρίς να αναφέρεται ο σκοπός για τον οποίο προορίζονται καθώς και το όνομα του λήπτη του πιστοποιητικού.
2. Η έκδοση πιστοποιητικού για θεραπευτικά μέσα, τρόφιμα και ευφραντικά ή εκθέσεων για αυτά χωρίς να αναφέρεται ο λήπτης του πιστοποιητικού και δήλωσή του ότι δεν πρόκειται αυτό να δημοσιευθεί σε μη ιατρικά περιοδικά ή μη ιατρικές εφημερίδες ή σε φύλλα και φυλλάδια με σκοπό την εμπορική εκμετάλλευση.
3. Η δημοσίευση από οποιονδήποτε πιστοποιητικών και εκθέσεων τέτοιου περιεχομένου σε εφημερίδες ή άλλα έντυπα με σκοπό τη διαφήμιση, με την εξαίρεση των εντύπων που προορίζονται να κυκλοφορήσουν αποκλειστικά μεταξύ των γιατρών.
4. Με διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του αρμοδίου για θέματα κρατικής υγιεινής και αντιλήψεως Υπουργού μετά από γνωμοδότηση του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου μπορούν να ορισθούν γενικοί κανόνες που αφορούν τη σύνταξη των ιατρικών πιστοποιητικών.

(Ακολουθεί το άρθρο 122 του Ν.2071/92, ΦΕΚ Α/123, που συμπληρώνει το ανωτέρω άρθρο 22).

Ισοτιμία ιατρικών πιστοποιητικών

- Άρθρο 122 (Ν. 2071/92).** 1. Τα ιατρικά πιστοποιητικά ή γνωματεύσεις, καθώς και ιατρικές συνταγές, που εκδίδονται κατά τους νόμιμους τύπους, έχουν το ίδιο κύρος και την ίδια νομική ισχύ ως προς όλες τις νόμιμες χρήσεις και ενώπιον όλων των αρχών και υπηρεσιών, ανεξάρτητα από το αν εκδίδονται από γιατρούς που υπηρετούν σε ν.π.δ.δ. ή σε ν.π.ι.δ. ή ιδιώτες γιατρούς.
2. Σε κάθε περίπτωση τα εκδιδόμενα πιστοποιητικά ή γνωματεύσεις, αφορούν στο περιεχόμενο της ειδικότητας κάθε γιατρού.
3. Με απόφαση του υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζεται ενιαίος τύπος ιατρικών πιστοποιητικών και γνωματεύσεων και ενιαίος τύπος ιατρικών συνταγολογίων για όλους τους γιατρούς.

Άρθρο 23. Ο γιατρός οφείλει να τηρεί απόλυτη εχεμύθεια για οτιδήποτε είδε, άκουσε, έμαθε ή έπεσε στην αντίληψη του κατά την άσκηση του επαγγέλματός του, και το οποίο αποτελεί απόρρητο του αρρώστου ή της οικογένειας αυτού, με την εξαίρεση των περιπτώσεων κατά τις οποίες ειδικές διατάξεις νόμων τον υποχρεώνουν στην αποκάλυψη του απορρήτου αυτού.

Άρθρο 24. Ο γιατρός οφείλει να παρέχει με ζήλο, ευσυνειδησία και αφοσίωση την ιατρική του συνδρομή, σύμφωνα με τις θεμελιώδεις αρχές της ιατρικής επιστήμης και την πείρα που έχει αποκτήσει και τηρώντας τις διατάξεις που ισχύουν για τη προφύλαξη των ασθενών και την προστασία των υγείων.

- Άρθρο 25.** 1. Κάθε γιατρός οφείλει να παρέχει σε οποιαδήποτε ώρα της ημέρας ή της νύκτας πρώτες βοήθειες για αιφνίδιες και άλλες επικίνδυνες ή σοβαρές ασθένειες και ατυχήματα, χωρίς να εξαρτά την παροχή της συνδρομής αυτής από άμεση πληρωμή.
2. Από την υποχρέωση αυτή απαλλάσσεται ο γιατρός, όταν υπάρχουν λόγοι που τον δικαιολογούν, ή όταν η βοήθεια μπορεί να παρασχεθεί από άλλον περισσότερο διαθέσιμο γιατρό.
3. Το άρθρο 636 του Ποιν. Νόμου, όσον αφορά τους γιατρούς, καταργείται.

Ιατρική διαφήμιση

Άρθρο 26. Καμία διαφήμιση, η οποία σχετίζεται με την άσκηση της ιατρικής, και με οποιοδήποτε μέσο κι αν γίνεται αυτή δεν επιτρέπεται εφόσον υπερβαίνει τα όρια που καθορίζονται από τον κανονισμό δεοντολογίας που προβλέπεται από το άρθρο 27 του

παρόντος νόμου.

(Ακολουθούν τα άρθρα 6 του Ν. 2194/94 ΦΕΚ Α/34 και το άρθρο 2 του Ν. 2256/94 ΦΕΚ Α/196, που συμπληρώνουν το ανώτερο άρθρο 26)

Άρθρο 6 (Ν. 2194/94). 1. Από τη δημοσίευση του νόμου αυτού απαγορεύεται η ιατρική διαφήμιση, καθώς και η διαφήμιση εκ μέρους ιδιωτικών ιατρείων και οδοντιατρείων, ιδιωτικών πολυιατρείων, ιδιωτικών οδοντιατρικών κέντρων, πολυδύναμων ή μη διαγνωστικών κέντρων και εργαστηρίων ή ιδιωτικών κλινικών.
2. Στην έννοια της παραπάνω απαγόρευσης υπάγεται ενδεικτικά οποιαδήποτε ανάρτηση σε δημόσιο χώρο διαφημιστικών πινακίδων ή επιγραφών, αγγελίες, δημοσιεύματα, διαφημιστικά έντυπα ή ανακοινώσεις, με οποιοδήποτε μέσο δημοσιότητας, που γίνονται με σκοπό τη διαφήμιση. Στις παραπάνω απαγορεύσεις δεν υπάγεται η ανάρτηση πινακίδων στο κτίριο εργασίας των γιατρών σύμφωνα με τις αποφάσεις των ιατρικών συλλόγων.

Άρθρο 2 (Ν. 2256/94). 1. Οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 6 του Ν. 2194/1994 Αποκατάσταση του Εθνικού Συστήματος Υγείας και άλλες διατάξεις αντικαθίσταται ως εξής:

3. Η παράβαση της διατάξεως αυτής τιμωρείται διοικητικώς με: α) χρηματική ποινή ενός έως δέκα εκατομμυρίων δραχμών για κάθε πράξη και διακοπή των συμβάσεων με το δημόσιο και τους ασφαλιστικούς οργανισμούς από ένα (1) μήνα έως ένα (1) έτος β) ανάκληση της άδειας ασκήσεως επαγγέλματος ή άδειας λειτουργίας μέχρι ένα (1) έτος. Σε περίπτωση υποτροπής η άδεια αφαιρείται οριστικά. Οι ποινές αυτές επιβάλλονται είτε κεχωρισμένως είτε και σωρευτικά ανάλογα με τη βαρύτητα της παραβάσεως.

Προκειμένου περί εταιρειών που εδρεύουν στην αλλοδαπή η προβλεπόμενη χρηματική ποινή επιβάλλεται στον αντιπρόσωπο τους ή σε εκείνον κατ' εντολή του οποίου συντελέστηκε η απαγορευμένη διαφημιστική πράξη.

4. Οι παραπάνω διοικητικές κυρώσεις επιβάλλονται με αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ύστερα από εισήγηση του ΚΕ.Σ.Υ., το οποίο για τον έλεγχο και τη διαπίστωση των παραβάσεων του άρθρου αυτού συγκροτεί μόνιμη ειδική πειθαρχική επιτροπή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 4 του Ν. 1278/1982.

Το προϊόν των επιβαλλόμενων χρηματικών ποινών αποτελεί έσοδο του Δημοσίου, το οποίο βεβαιώνεται στο δημόσιο ταμείο και εισπράττεται κατά τη διαδικασία των διατάξεων περί βεβαιώσεως και εισπράξεως των εσόδων του Δημοσίου.

2. Οι ρυθμίσεις του παρόντος νόμου δεν θίγουν τις διατάξεις του Α.Ν. 1565/1939 περί του Κώδικος Ασκήσεως Ιατρικού Επαγγέλματος (ΦΕΚ Α' 16) του κατ' εξουσιοδότηση αυτού Κανονισμού Ιατρικής Δεοντολογίας (ΦΕΚ Α' 171), καθώς και τις διατάξεις του Ν. 1026/1980 (ΦΕΚ Α' 48) περί Οδοντιατρικών Συλλόγων και της Ελληνικής Οδοντιατρικής Ομοσπονδίας και του Δεοντολογικού Κανονισμού Οδοντιάτρων (ΦΕΚ Α' 167), οι οποίες εφαρμόζονται παραλλήλως.

Οι γιατροί και οι οδοντογιατροί μπορούν να καταχωρούν στον τύπο ανακοινώσεις σχετικές με την έναρξη ασκήσεως του επαγγέλματός τους, την ειδικότητά τους, τον τόπο παροχής των υπηρεσιών τους, το ωράριό τους ή τυχόν μεταβολές αυτών των στοιχείων για περιορισμένο χρονικό διάστημα μετά από έγκριση του οικείου ιατρικού ή οδοντιατρικού συλλόγου.

Άρθρο 9 (Ν. 234/95) 6. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του Ν. 2256/1994 (ΦΕΚ Α' 196) προστίθεται εδάφιο, που έχει ως εξής:

"Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας ύστερα από γνώμη του ΚΕ.Σ.Υ., ορίζονται οι διαστάσεις και το περιεχόμενο των πινακίδων ή επιγραφών που επιτρέπεται να αναρτώνται στα κτίρια που στεγάζονται τα ιατρεία, οδοντιατρεία, πολυιατρεία, πολυοδοντιατρεία, ιδιωτικά διαγνωστικά εργαστήρια και εργαστήρια φυσικής ιατρικής και αποκατάστασης και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια. Η ανάρτηση πινακίδων ή επιγραφών με διαστάσεις και περιεχόμενο διαφορετικό από αυτό που θα οριστεί με την παραπάνω απόφαση τιμωρείται με τις ποινές της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του Ν. 2194/1994, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 2 του Ν. 2256/1994".

Άρθρο 27. 1. Ο Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος συντάσσει δεοντολογικό κανονισμό των επαγγελματικών καθηκόντων και υποχρεώσεων του γιατρού, ο οποίος περιέχει και άλλους κανόνες σχετικούς με την περιφρούρηση της τιμής και αξιοπρέπειας του Ιατρικού Επαγγέλματος.

2. Ο δεοντολογικός κανονισμός, ο οποίος εγκρίνεται από τον Υπουργό της Κρατικής Υγιεινής και Αντιλήψεως (Υπουργό Υγείας) τίθεται σε ισχύ με Β. Διάταγμα (Π.Δ.), οι διατάξεις του οποίου είναι υποχρεωτικές για τους γιατρούς.

3. Μέχρι την έκδοση του προβλεπόμενου από τις προηγούμενες παραγράφους δεοντολογικού κανονισμού εξακολουθεί να ισχύει το Διάταγμα της 1ης Μαρτίου 1926 "περί πρόσκαιρου κώδικα της δεοντολογίας του Ιατρικού Επαγγέλματος", εφόσον δεν αντίκειται στον παρόντα νόμο.

[Άδεια ασκήσεως της ιατρικής - Ασυμβίβαστα - Απαγόρευση πολυθεσίας - Απαγόρευση της άσκησης επαγγέλματος - Μετεκπαίδευση - Καθήκοντα και Υποχρεώσεις του γιατρού - Ισοτιμία ιατρικών πιστοποιητικών - Ιατρική διαφήμιση - Σχετικά με την ιατρική αμοιβή - Ιατρικές Ειδικότητες - Ιατρική εξειδίκευση - Κορώσεις](#)

Σχετικά με την ιατρική αμοιβή

Άρθρο 28. Στην αρμοδιότητα του Υπουργού Κρατικής Υγιεινής και Αντιλήψεως (Υπουργού Υγείας), όπως αυτή καθορίζεται παρακάτω, υπάγονται όλα τα ζητήματα τα σχετικά με τη ρύθμιση της αμοιβής των γιατρών, καθώς και όσα αφορούν γενικά τις συνθήκες εργασίας τους.

Άρθρο 29. 1. Με Β.Δ. (Π.Δ.), που εκδίδεται μετά από γνωμάτευση του Ανώτατου Υγειονομικού Συμβουλίου (ΚΕ.Σ.Υ.) και γνώμη του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου, εγκρίνεται πίνακας των ιατρικών και ιατροδικαστικών υπηρεσιών και των οφειλομένων αμοιβών για κάθε μια από αυτές τις υπηρεσίες.

2. Μέσα στα όρια των αμοιβών που ορίζονται στο προαναφερόμενο Β.Δ., κανονίζεται η αμοιβή του γιατρού ανάλογα με τις συνθήκες κάθε περίπτωσης και ιδίως ανάλογα με το είδος των δυσχερειών της παρασχεθείσης συνδρομής, της περιουσιακής κατάστασης του υπόχρεου προς πληρωμή, των τοπικών συνθηκών κ.λ.π.

Άρθρο 30. 1. Τα όρια των αμοιβών που αναφέρονται στον δημοσιευόμενο πίνακα αμοιβών του προηγούμενου άρθρου, για όλη ή μέρος της περιφέρειας κάποιου ιατρικού συλλόγου, είναι δυνατόν να μεταβληθούν ως προς όλες ή κάποιες ιατρικές πράξεις με Υπουργική απόφαση που εκδίδεται μετά από γνωμάτευση του Ανώτατου Υγειονομικού Συμβουλίου (ΚΕ.Σ.Υ.) και πρόταση του οικείου συλλόγου, που υποβάλλεται μέσω του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου.

(Σημείωση Ι.Σ.Α. Οι αρμοδιότητες του Ανώτατου Υγειονομικού Συμβουλίου περιήλθαν (Ν.1232/82, Ν.1278/82) στο Κεντρικό Συμβούλιο Υγείας)

2. Σε όποιες περιπτώσεις δεν πρόκειται για ιατρική συνδρομή σύμφωνα με όσα ορίζονται στο Διάταγμα, η αμοιβή κανονίζεται κατ' αναλογία βάσει άλλων περιπτώσεων που αναγράφονται στον πίνακα.

Άρθρο 31. Η λήψη από τον γιατρό κατώτερης ιατρικής αμοιβής από το κατώτατο όριο που ισχύει σε κάθε περίπτωση, ή η μη λήψη αμοιβής, καθόλου δεν αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος νόμου εφόσον δεν γίνεται με σκοπό τον αθέμιτο ανταγωνισμό και τη διαφήμιση.

(Τα άρθρα 32/33/34 καταργήθηκαν με τον Α.Ν. 1843/51/ΦΕΚ Α/178).

Τα άρθρα 35-47 αντικαταστάθηκαν με τα άρθρα 677-681 του εκάστοτε ισχύοντος Κώδικα Πολιτικής δικονομίας και δημοσιεύονται στη σελίδα 68, ενώ τα άρθρα 48-109 τροποποιήθηκαν και κωδικοποιήθηκαν με το Β.Δ. 11-10/7-11/57 και δημοσιεύονται στη σελίδα 52.)

[Άδεια ασκήσεως της ιατρικής](#) - [Ασυμβίβαστα](#) - [Απαγόρευση πολυθεσίας](#) - [Απαγόρευση της άσκησης επαγγέλματος](#) - [Μετεκπαίδευση](#) - [Καθήκοντα και Υποχρεώσεις του γιατρού](#) - [Ισοτιμία ιατρικών πιστοποιητικών](#) - [Ιατρική διαφήμιση](#) - [Σχετικά με την ιατρική αμοιβή](#) - [Ιατρικές Ειδικότητες](#) - [Ιατρική εξειδίκευση](#) - [Κυρώσεις](#)

Ιατρικές Ειδικότητες

Ν.Α. 3366 20/23 Σεπτεμβρίου 1955 (ΦΕΚ Α' / 258) Σχετικά με την άσκηση του ιατρικού επαγγέλματος, τις ιατρικές ειδικότητες και άλλες διατάξεις

Άδεια ασκήσεως ιατρικού επαγγέλματος

Άρθρο 1. Για την απόκτηση άδειας ασκήσεως επαγγέλματος ο πτυχιούχος της Ιατρικής υποχρεώνεται να υποβάλει, εκτός από τα οριζόμενα στο άρθρο 3 του Α.Ν. 1565/39 δικαιολογητικά, και πιστοποιητικό για ετήσια πρακτική άσκηση, μετά τη λήψη πτυχίου, σε οποιοδήποτε Γενικό Νοσοκομείο Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου.

Άρθρο 2. 1. Οι κατά το προηγούμενο άρθρο υποψήφιοι για άσκηση πτυχιούχοι της Ιατρικής μετά από αίτησή προς το Υπουργείο Κοινωνικής Προνοίας προσλαμβάνονται ως άμισθοι έκτακτοι βοηθοί στο πλησιέστερο προς τον τόπο της κατοικίας τους Γενικό Νοσοκομείο, με αναλογία ενός εκτάκτου βοηθού προς είκοσι κλίνες σε λειτουργία.

2. Εάν ο αριθμός τους είναι μεγαλύτερος από τις θέσεις εκτάκτων βοηθών, που υπάρχουν σύμφωνα με τα παραπάνω υποψηφίων προτιμώνται όσοι έχουν ανώτερο βαθμό πτυχίου, ενώ οι υπόλοιποι τοποθετούνται σε άλλα Γενικά Νοσοκομεία κατά την ίδια παραπάνω αναλογία. Οι τυχόν πλεονάζοντες και μετά από αυτό τοποθετούνται ως υπεράριθμοι εξωτερικοί άμισθοι βοηθοί.

3. Όλοι οι ανωτέρω, προκειμένου για Γενικά Νοσοκομεία, που εδρεύουν εκτός της Αθήνας, του Πειραιά και της Θεσσαλονίκης, έχουν δικαίωμα τροφής σε βάρος των Ιδρυμάτων και κατοικίας, εάν δεν έχουν.

4. Ως τόπος μόνιμης κατοικίας, κατά την έννοια του παρόντος άρθρου, λογίζεται ο

τόπος της οικογενειακής διαμονής του υποψηφίου κατά τα τελευταία δύο χρόνια πριν από τη λήψη του πτυχίου.

Άρθρο 3. 1. Η κατά τα προηγούμενα άρθρα άσκηση, διανύεται εναλλάξ ανά τετράμηνο σε Παθολογικό, Χειρουργικό, Μαιευτικό-Γυναικολογικό Τμήμα του Νοσοκομείου, καθώς και στα Εξωτερικά Ιατρεία και Εργαστήρια των τμημάτων αυτών.

2. Η υπηρεσία ως γιατρού σε Νοσοκομεία Ενόπλων δυνάμεων, θεωρείται ως χρόνος άσκησης που συμπληρώνεται σε Νοσοκομείο για τα τμήματα που ορίζονται στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου στα οποία ο γιατρός δεν υπηρέτησε.

3. Η τακτική άσκηση σε Νοσοκομεία του εξωτερικού και στα τμήματα που ορίζονται ανωτέρω, εάν βεβαιώνεται κατάλληλα, υπολογίζεται ως χρόνος άσκησης.

4. Μετά το τέλος της άσκησης, χορηγείται από τη Διεύθυνση του Νοσοκομείου, υπεύθυνη βεβαίωση που υπογράφεται και από τους Διευθυντές των Τμημάτων και των Εργαστηρίων, εφόσον αυτά λειτουργούν. Προκειμένου για αλλοδαπούς, χορηγείται η βεβαίωση περί ασκήσεως, όμως άδεια για την άσκηση του επαγγέλματος χορηγείται μόνο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 του Α.Ν. 1565/39.

5. Γιατροί πτυχιούχοι ισοτίμων ξένων Ιατρικών Σχολών οι οποίοι έχουν ασκήσει το ιατρικό επάγγελμα στο εξωτερικό τουλάχιστον για μια δεκαετία και έχουν εγκατασταθεί μόνιμα στην Ελλάδα προκειμένου να λάβουν την άδεια ασκήσεως του ιατρικού επαγγέλματος που προβλέπεται από το άρθρο 3 του Α.Ν. 1565/39 εξαιρούνται από την από τους κείμενους Νόμους προβλεπόμενη νόμιμη δοκιμασία για την αναγνώριση του πτυχίου τους, εφόσον έχουν τα υπόλοιπα από τα οριζόμενα προσόντα του προηγούμενου άρθρου.

Άρθρο 4. Όσοι έχουν κατά τα ανωτέρω άδεια ασκήσεως του ιατρικού επαγγέλματος, δικαιούνται να εξασκούν τη γενική Ιατρική και να διορίζονται, κατά προτίμηση, σε θέση Κοινοτικών γιατρών ή γιατρών Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων δυναμικότητας μέχρι και 30 κλινών, κατά τα ισχύοντα ειδικότερα για αυτά.

Άδεια ιατρικής ειδικότητας

Άρθρο 5. 1. Για τη χρησιμοποίηση τίτλου ιατρικής ειδικότητας, από αυτές που καθορίζονται στο παρόν Διάταγμα, απαιτείται άδεια η οποία χορηγείται από τον Υπουργό Κοινωνικής Πρόνοιας, μετά από σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου Ιατρικών Ειδικοτήτων που λειτουργεί στο Υπουργείο.

2. Το Συμβούλιο Ιατρικών Ειδικοτήτων απαρτίζεται από τους εξής: (Βλ. ήδη άρθρο 118 Β.Δ. 682/1960 περί Οργανισμού Υπ. Κοιν. Πρόνοιας).

3. Προκειμένου το Συμβούλιο Ιατρικών Ειδικοτήτων να ασχοληθεί με θέμα ειδικότητας που δεν εκπροσωπείται στο Συμβούλιο, καλείται και παρίσταται, με ψήφο, και τακτικός Καθηγητής της οικείας έδρας, και αν δεν υπάρχει τέτοιος, ο έκτακτος Καθηγητής αυτής. Για περισσότερους Καθηγητές της ίδιας ειδικότητας, τον Καθηγητή που συμμετέχει στο Συμβούλιο ορίζει η ιατρική Σχολή.

4. Αντιπρόεδρος του Συμβουλίου εκλέγεται κατά τη πρώτη του Συνεδρίαση, ένα από τα τακτικά μέλη του Συμβουλίου.

5. Καθήκοντα Γραμματέα του Συμβουλίου εκτελεί ένας από τους γιατρούς που υπηρετούν στη Γενική Διεύθυνση Υγιεινής του Υπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας, που ορίζεται από τον Υπουργό.

Άρθρο 6. 1. Το Συμβούλιο Ιατρικών Ειδικοτήτων έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) Ελέγχει τα δικαιολογητικά των γιατρών που ζητούν να λάβουν ειδικότητα και αποφαίνεται εάν είναι επαρκής η άσκησή τους.

β) Γνωμοδοτεί για την καταλληλότητα των Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων τα οποία ζητούν να αναγνωρισθούν ως Ιδρύματα μετεκπαίδευση ειδικών γιατρών, είτε στο σύνολο είτε για ορισμένες Κλινικές και Εργαστήρια που λειτουργούν σ' αυτά. Τα Ιδρύματα που ζητούν αναγνώριση υποβάλλουν με τη σχετική αίτηση λεπτομερές πρόγραμμα εκπαιδύσεως.

γ) Το Σ.Ι. Ειδικοτήτων μπορεί να προτείνει την άρση της απονεμηθείσης αναγνώρισης Ιδρυμάτων ως κατάλληλων για μετεκπαίδευση με αιτιολογημένη του γνωμοδότηση, εφόσον κρίνει ότι έχουν εκλείψει οι προϋποθέσεις της αρχικής τους αναγνώρισης.

δ) Ορίζει, κατόπιν εισηγήσεως των Εξεταστικών Επιτροπών την εξεταστέα ύλη για κάθε ιατρική ειδικότητα, στην οποία απαραίτητα πρέπει να περιλαμβάνονται θέματα των συναφών βασικών ιατρικών μαθημάτων.

2. Όλες οι παραπάνω γνωμοδοτήσεις των στοιχείων β', γ', δ' και ε' του Συμβουλίου Ιατρικών Ειδικοτήτων κυρώνονται με απόφαση του Υπουργού Κοινωνικής Πρόνοιας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Με απόφαση του Υπουργού Κοιν. Πρόνοιας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μετά από σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου Ιατρικών Ειδικοτήτων καθορίζονται τα βασικά κριτήρια της επιστημονικής και τεχνικής συγκρότησης των διαφόρων Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων και των τμημάτων τους κατά ιατρική ειδικότητα, τα οποία απαιτούνται για τη αναγνώριση αυτών ως κατάλληλων για τη μετεκπαίδευση ειδικών γιατρών σύμφωνα με το άρθρο αυτό.

Ιατρικές Ειδικότητες

Άρθρο 7. 1. Ως ιατρικές ειδικότητες ορίζονται οι εξής: 1) Παθολογία 2) Χειρουργική, 3) Νευροχειρουργική, 4) Μαιευτική-Γυναικολογία 5) Ουρολογία 6) Ορθοπαιδική, 7) Ωτορινολαρυγγολογία, 8) Οφθαλμολογία, 9) Νευρολογία-Ψυχιατρική, 10) Παιδιατρική, 11) Δερματολογία-Αφροδισιολογία, 12) Μικροβιολογία, 13) Ακτινολογία, 14) Αναισθησιολογία, 15) Πνευμονολογία-Φυματιολογία, 16) Καρδιολογία.

Οι ειδικότητες με αριθ. 9 και 13 καταργήθηκαν από την παρ. 5 αρθρ. 23 Νομ. 193/1981.

2. Με Β.Δ. (Π.Δ.) που προκαλείται από τον Υπουργό Κοινωνικής Πρόνοιας, μετά από γνωμοδότηση του Συμβουλίου ιατρικών Ειδικοτήτων, που λαμβάνεται με απόλυτη πλειοψηφία, μπορούν να προστίθενται και άλλες ιατρικές ειδικότητες και συγχρόνως να καθορίζεται και ο χρόνος άσκησης των υποψηφίων, καθώς και τα υπόλοιπα προσόντα που απαιτούνται για τη χορήγηση της άδειας χρησιμοποίησης του τίτλου αυτού των ειδικοτήτων.

Άρθρο 8. 1. Για την απόκτηση άδειας χρησιμοποίησης τίτλου ιατρικής ειδικότητας απαιτούνται: α) Άδεια άσκησης ιατρικού επαγγέλματος β) μετεκπαίδευση σύμφωνα με όσα ορίζονται παρακάτω σε αναγνωρισμένη για την απαιτούμενη ειδικότητα κλινική ή Εργαστήριο και γ) επιτυχής δοκιμασία ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής.

2. Ο χρόνος μετεκπαίδευσης στον οποίον δεν συνυπολογίζεται και ο χρόνος άσκησης για τη λήψη της άδειας ασκήσεως του ιατρικού επαγγέλματος σύμφωνα το άρθρο 1 του παρόντος Ν.Δ/τος ορίζεται ως εξής:

1) Παθολογία: 3 έτη από τα οποία το ένα μπορεί να είναι σε φυματιολογία.

- 2) Χειρουργική: 4 έτη.
  - 3) Μαιευτική-Γυναικολογία: 4 έτη, από τα οποία το πρώτο στη Γενική Χειρουργική.
  - 4) Για την απόκτηση της ειδικότητας του Νευροχειρουργού απαιτείται άσκηση 5 ετών από τα οποία το ένα έτος στη Γενική Χειρουργική, ένα έτος στη Νευρολογία και τα τρία επόμενα στη Νευροχειρουργική. Για όσους έχουν την ειδικότητα του Χειρουργού και επιθυμούν να αποκτήσουν την ειδικότητα του Νευροχειρουργού, απαιτείται πρόσφατη άσκηση τριών ετών στη Νευροχειρουργική. Για τους ήδη ασκούμενους στην ειδικότητα του Νευροχειρουργού απαιτείται άσκηση εντός έτους στη Γενική Χειρουργική και 4 ετών στη Νευροχειρουργική. Το εδάφιο 4 που τροποποιήθηκε από την παρ. 4 άρθρ. 6 Ν.Δ. 4111/1960 αντικαταστάθηκε από το Ν.Δ. 16 της 27 Νοεμ./2 Δεκ. 1968 (ΦΕΚ Α' 280)
  - 5) Ουρολογία: 4 χρόνια, από τα οποία το πρώτο στη Γενική Χειρουργική.
  - 6) Ορθοπαιδική: 4 χρόνια, από τα οποία το πρώτο στη Γενική Χειρουργική.
  - 7) Ωτορινολαρυγγολογία: 3 χρόνια από τα οποία το πρώτο στη Γενική Χειρουργική.
  - 8) Οφθαλμολογία: 3 χρόνια από τα οποία ανά ένα τρίμηνο στη Χειρουργική, Παθολογία και Νευρολογία
  - 9) Νευρολογία-Ψυχιατρική: 3 χρόνια από τα οποία το πρώτο στην Παθολογία.
  - 10) Παιδιατρική: 3 χρόνια, από τα οποία το πρώτο στην Παθολογία.
  - 11) Δερματολογία-Αφροδισιολογία: 3 χρόνια
  - 12) Μικροβιολογία: 3 χρόνια
  - 13) Ακτινολογία-Ραδιολογία: 3 χρόνια, από τα οποία 15 μήνες στην Ακτινοδιαγνωστική, 15 μήνες στην Ακτινοθεραπευτική και 6 μήνες στη Ραδιολογία.
  - 14) Αναισθησιολογία: 3 χρόνια από τα οποία το πρώτο στη Γενική Χειρουργική
  - 15) Φυματιολογία: 3 χρόνια, από τα οποία το πρώτο στην Παθολογία
  - 16) Καρδιολογία: 4 χρόνια, από τα οποία τα τρία πρώτα στην Παθολογία.
- Οι ειδικότητες 9 και 13 καταργήθηκαν από την παρ. 4 άρθρ. 23 Νομ. 1193/1981 (κατωτ. αριθ. 27)
3. Όσοι από τους πτυχιούχους της Ιατρικής θέλουν να μετεκπαιδευτούν σε μία από τις αναφερόμενες στο άρθρο 8 του παρόντος Ν.Δ/τος ιατρικές ειδικότητες απαλλάσσονται από την υποχρέωση της ετήσιας πρακτικής άσκησης, όπως ορίζει το άρθρο 3 του παρόντος Ν.Δ/τος, καθώς η άδεια ασκήσεως της ειδικότητας επέχει θέση άσκησης του ιατρικού επαγγέλματος.
- Πτυχιούχοι της Ιατρικής που διακόπτουν με οποιονδήποτε τρόπο την εκπαίδευση τους σε μία από τις ειδικότητες, υποχρεώνονται να αποκτήσουν άδεια ασκήσεως του Ιατρικού Επαγγέλματος.
4. Προκειμένου για γιατρούς που έχουν μετεκπαιδευτεί σε Ιδρύματα του εξωτερικού, το Συμβούλιο Ιατρικών Ειδικοτήτων κρίνει σύμφωνα με τα προσκομιζόμενα στοιχεία από τους υποψήφιους, εάν η άσκηση που έγινε στο εξωτερικό εξομοιώνεται με την άσκηση που γίνεται στην Ελλάδα.
5. Η υπηρεσία σε Νοσοκομεία Ενόπλων Δυνάμεων προσμετράται στον σύμφωνα με τα παραπάνω οριζόμενο χρόνο ασκήσεως για την απόκτηση της ειδικότητας, είτε συνολικά είτε τμηματικά, κατά την κρίση του Συμβουλίου Ιατρικών Ειδικοτήτων.

Παρεμβάλλεται το **Π.Δ. 415 της 29 Δεκεμβρίου 1994 (ΦΕΚ Α' 236)** "Περί του χρόνου ειδίκευσης γιατρών για απόκτηση ειδικότητας"

(Τα άρθρα, που ακολουθούν, αναφέρονται στον απαιτούμενο χρόνο για τη άσκηση προς απόκτηση ειδικότητας, που προβλέπεται από τα άρθρα 8 και 11 του Ν.Δ. 3366, 20/23-9-55 και του Π.Δ. 1091, 16/17-11-1977).

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 31 του Ν. 1397/83 (ΦΕΚ Α' 143/83) "Εθνικό σύστημα Υγείας" το οποίο επαναφέρθηκε σε ισχύ με το άρθρο 1 του Ν. 2194/94 (ΦΕΚ Α' 34/94)
2. Την αριθ. 2 απόφαση της 109ης/13-10-94 Ολομέλειας του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας.
3. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος Π.Δ. προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού η οποία δεν μπορεί να υπολογισθεί.
4. Την αριθ. 636/1994 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας μετά από πρόταση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων.

Άρθρο 1. Ο χρόνος ειδίκευσης για τη απόκτηση κάθε μιας από τις κατωτέρω ιατρικές ειδικότητες ορίζεται ως εξής:

1. Αγγειοχειρουργική

Απαιτείται άσκηση 7 ετών. Από αυτά:

- 3 έτη γενική Χειρουργική
- 3 έτη Αγγειοχειρουργική
- 1 εξάμηνο Χειρουργική θώρακος και 1 εξάμηνο Καρδιοχειρουργική (σε αναγνωρισμένη Κλινική παροχής ειδικότητας χειρουργικής θώρακος, που διαθέτει Καρδιοχειρουργικό Τμήμα).

2. Αιματολογία

Απαιτείται άσκηση 6 ετών. Από αυτά

2 έτη Παθολογία ή Παιδιατρική και

4 έτη Αιματολογίας, ως ακολούθως: 2 έτη Κλινική Αιματολογία (Κλινική και Εξωτερικό ιατρείο) με τα ακόλουθα κύρια γνωστικά αντικείμενα:

- Παθήσεις ερυθροκυττάρων
- Μυελοϋπερπλαστικά σύνδρομα
- Λεμφοϋπερπλαστικά σύνδρομα
- Μεταμόσχευση μυελού

Στην παραπάνω εκπαίδευση περιλαμβάνονται οι απαραίτητοι επεμβατικοί χειρισμοί (αναρρόφηση / βιοψία μυελού και λεμφαδένων) και εργαστηριακές εξετάσεις (μορφολογία κυττάρων αίματος, μυελού, λεμφαδένων και άλλων ιστών).

11/2 έτος Εργαστηριακή Αιματολογία με τα ακόλουθα κύρια γνωστικά αντικείμενα:

- Διερεύνηση Αιμολυτικών συνδρόμων και Αιμοσφαιρινοπαθειών (με υποχρεωτική έκθεση στη αντίστοιχη πυρηνική ιατρική).
- Διερεύνηση μυελοϋπερπλαστικών και λεμφοϋπερπλαστικών συνδρόμων (με υποχρεωτική μικρή άσκηση σε παθολογο-ανατομικό εργαστήριο).
- Μελέτη διαταραχών του αιμοστατικού μηχανισμού και των παθήσεων των ανοσοσφαιρινών.
- 6 μήνες Αιμοδοσία

3. Ακτινοδιαγνωστική

Απαιτείται άσκηση 4 ετών. Από αυτά:

- 2 1/2 έτη κλασσική ακτινολογία
- 2 1/2 έτη νεώτερες απεικονιστικές μέθοδοι υποχρεωτικώς περιλαμβανομένων: υπερηχοτομογραφία, αξονική τομογραφία, μαγνητική τομογραφία, αγγειογραφία.

4. Ακτινοθεραπευτική-ογκολογία

Απαιτείται άσκηση 4 ετών. Από αυτά:

- 6 μήνες βασικές επιστήμες ακτινολογίας
- 6 μήνες παθολογίας (εάν είναι εργαστήριο αυτό που δίνει ειδικότητα και δεν διαθέτει κλινική).
- 3 έτη ακτινοθεραπευτική και ογκολογία εκ των οποίων: εκ περιτροπής σε τμήματα

που διαθέτουν τον κατάλληλο τεχνολογικό εξοπλισμό, δηλαδή ένα εξάμηνο σε τμήμα που να διαθέτει μηχανήματα βραχυθεραπείας (γυναικολογικές και ενδοϊστικές) και ένα εξάμηνο σε τμήμα που να διαθέτει γραμμικό επιταχυντή με ηλεκτρόνια και φωτόνια.

5. Αλλεργιολογία

Απαιτείται άσκηση 5 ετών από τα οποία:

2 έτη Παθολογία ή Παιδιατρική και

- 3 έτη αλλεργιολογία ως εξής:

- 1 έτος ως ακολούθως: 6 μήνες Ανοσολογία (κλινικοεργαστηριακή) και ανά 3 μήνες Εργαστήρια Φυσιολογίας της αναπνοής και Δερματολογία.

-2 έτη Κλινική Αλλεργιολογία

6. Αναισθησιολογία

Απαιτείται συνολική άσκηση 5 ετών από τα οποία:

-30 μήνες αναισθησία στις βασικές χειρουργικές ειδικότητες (γενική χειρουργική, ουρολογία, ορθοπεδική, ΩΡΛ/γία κ.λπ.)

- 3 μήνες καρδιολογία

- 3 μήνες πνευμονολογία

- 3 μήνες μαιευτική αναισθησία

- 3 μήνες αναισθησία στη θωρακοχειρουργική

-3 μήνες αναισθησία στη νευροχειρουργική

- 3 μήνες παιδο-αναισθησία

- 6 μήνες μονάδα εντατικής θεραπείας

- 3 μήνες επείγουσα προ-νοσοκομειακή ιατρική (ΕΚΑΒ)

- 3 μήνες κατ' επιλογήν ιατρείο πόνου ή καρδιοχειρουργική αναισθησία

Η εκπαίδευση στη πνευμονολογία και καρδιολογία να γίνεται μέσα στα δύο πρώτα χρόνια της ειδικότητας.

Οι ειδικευόμενοι κατά το χρονικό διάστημα που θα εκπαιδεύονται στη μαιευτική αναισθησία και παιδο-αναισθησία θα εφημερεύουν στα τμήματα αυτά όπως και για τις μονάδες εντατικής θεραπείας. Όλο το υπόλοιπο χρονικό διάστημα θα εφημερεύουν στο νοσοκομείο που διορίστηκαν.

7. Γαστρεντερολογία

Απαιτείται άσκηση 6 ετών. Από αυτά:

- 2 έτη Παθολογία και

- 4 έτη Γαστρεντερολογία

8. Γενική ιατρική

Απαιτείται άσκηση 4 ετών. Από αυτά:

- 6 μήνες Παθολογία

- 3 μήνες Καρδιολογία

- 2 μήνες Δερματολογία

- 4 μήνες Παιδιατρική

- 4 μήνες Χειρουργική

- 3 μήνες Ορθοπεδική - Τραυματολογία

- 3 μήνες Μαιευτική - Γυναικολογία

- 2 μήνες Οφθαλμολογία

- 2 μήνες Ωτορινολαρυγγολογία

- 3 μήνες Κοινωνική - Κλινική Ψυχιατρική

- 2 μήνες Μικροβιολογία

- 1 μήνας Ακτινολογία

- 2 μήνες Μονάδα Εντατικής Θεραπείας

- 1 μήνας Σεμινάριο Επιδημιολογίας, Στατιστικής και Μεθοδολογίας της Έρευνας,

- 10 μήνες Κέντρο Υγείας (στο τέλος της εκπαίδευσης)

9. Δερματολογία-Αφροδισιολογία

Απαιτείται άσκηση 4 ετών. Από αυτά:

- 1 έτος Κλινική Παθολογία

- 3 έτη Κλινική Δερματολογία και Αφροδισιολογία και Εξωτερικό Δερματολογικό ιατρείο

Το πρόγραμμα εκπαίδευσης έχει ως ακολούθως:

1. Κλινική Δερματολογία

2. Σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα (σύγχρονη αφροδισιολογία)

3. Παιδιατρική Δερματολογία

4. Επεμβατική δερματολογία

5. Βιοφυσική - Φυτοβιολογία

6. Ιστολογία-Ισοχημεία δερματικών νόσων

7. Ανοσοδερματολογία

8. Κλινική μυκητολογία (επιπολή δερματομυκητιάσεις)

9. Κλινική βακτηριολογία

10. Αντικείμενα επαγγελματικών δερματοπαθειών

11. Φυσιολογία- Φαρμακολογία- Φαρμακοκινητική στο δέρμα

12. Επιδημιολογία- Πληροφορική δερματικών νόσων

13. Αγγειολογία και δερματικές εκδηλώσεις

10. Ενδοκρινολογία

Απαιτείται άσκηση 6 ετών. Από αυτά:

- 2 έτη Παθολογία εκ των οποίων 1 έτος παιδιατρική με ευθύνη και έγγραφη συνεννόηση μεταξύ των Διευθυντών Παθολογίας και Παιδιατρικής και

- 4 έτη Ενδοκρινολογία (Κλινική ενδοκρινολογία, Ενδοκρινολογικό εργαστήριο και ενδοκρινολογικό Εξωτερικό ιατρείο).

11. Ιατρική της εργασίας

Απαιτείται άσκηση 4 ετών. Από αυτά:

α) 28 μήνες κλινικής άσκησης από τους οποίους:

15 μήνες αφορούν κλινική άσκηση στην Παθολογία.

6 μήνες αφορούν κλινική άσκηση στη Πνευμονολογία.

1 μήνας αφορά άσκηση σε εξωτερικό οφθαλμολογικό ιατρείο νοσοκομείου.

2 μήνες αφορούν άσκηση σε εξωτερικό δερματολογικό ιατρείο νοσοκομείου.

1 μήνας αφορά άσκηση σε εξωτερικό ΩΡΛ ιατρείο.

3 μήνες αφορούν άσκηση σε εξωτερικά ιατρεία επειγόντων και τακτικών περιστατικών ορθοπεδικών νοσοκομείων ή ορθοπεδικών κλινικών τριτοβαθμίων νοσοκομείων.

β) 12 μήνες θεωρητική κατάρτιση, στους οποίους περιλαμβάνονται:

- Θεωρητική διδασκαλία

- Εργαστηριακή εκπαίδευση

- Προετοιμασία διπλωματικής εργασίας

- Επισκέψεις στους χώρους εργασίας επιχειρήσεων πρωτογενούς ή δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα

γ) 18 μήνες πρακτική άσκηση από τους οποίους οι 6 σε επιχείρηση ή υπηρεσία, όπου λειτουργεί οργανωμένη υπηρεσία Ιατρικής της Εργασίας και οι 2 σε επιθεωρήσεις εργασίας ή το ΚΥΑΕ του Υπουργείου Εργασίας. Οι μονάδες αυτές αναγνωρίζονται ως κατάλληλες για άσκηση των γιατρών με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών ασφαλίσεων μετά γνώμη του ΚΕΣΥ.

Πρόνοιας και Κοινωνικών ασφαλίσεων μετά γνώμη του ΚΕΣΥ.

12. Ιατροδικαστική

Απαιτείται άσκηση 3 χρόνων. Από αυτά:

- 1 χρόνος παθολογικής ανατομικής και
- 2 χρόνια Ιατροδικαστική

13. Καρδιολογία

Απαιτείται άσκηση 6 ετών. Από αυτά:

- 2 έτη Κλινική Παθολογία και
- 4 έτη Καρδιολογία ως εξής:

30 μήνες Κλινική Καρδιολογία και Μονάδα Εντατικής Παρακολουθήσεως και θεραπείας συμπεριλαμβανομένου 3μήνου προ-νοσοκομειακής νοσηλείας του οξέος εμφράγματος του μυοκαρδίου

18 μήνες εργαστηριακή Καρδιολογία και καρδιοχειρουργική ως ακολούθως:

- 5 μήνες στο Εργαστήριο Υπερηχοκαρδιογραφίας-DOPPLER
- 2 μήνες στη Βηματοδότηση και Ηλεκτροφυσιολογία-HOLTER
- 5 μήνες στο Αιμοδυναμικό Εργαστήριο
- 3 μήνες στη Κόπωση και τη πυρηνική Καρδιολογία
- 3 μήνες Παιδοκαρδιολογία, Καρδιοχειρουργική ή άλλη συναφή ειδικότητα (κατ' επιλογήν)

14. Κοινωνική ιατρική

Για τη λήψη της ειδικότητας ο χρόνος άσκησης ορίζεται σε 4 χρόνια ως εξής:

- α) 1 χρόνος στο Παθολογικό Τομέα Νοσοκομείου
- β) 1 χρόνος θεωρητική κατάρτιση σε Τομέα Κοινωνικής Ιατρικής σε ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα ΑΕΙ ή στην Υγειονομική Σχολή, στους τομείς Επιδημιολογία, Βιοστατιστικής, Κοινωνικής επιστημών, προληπτικής Ιατρικής, Περιβαλλοντολογικής Ιατρικής, αρχών Προγραμματισμού, Οικονομικών Υγείας, Διατροφής και Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας.
- γ) 2 χρόνια πρακτική άσκηση στο νοσοκομείο στο Χειρουργικό Τομέα ή Τομέα ψυχιατρικής καθώς και στη Μαιευτική-Γυναικολογία, την παιδιατρική, από τα οποία:
  - 1 χρόνο σε Νοσοκομείο και
  - 1 χρόνο σε Κέντρο Υγείας

15. Κυτταρολογία

Απαιτείται άσκηση 5 ετών ως εξής:

- 2 έτη Παθολογική ανατομία
- 3 έτη Κυτταρολογία

16. Μαιευτική Γυναικολογία

Απαιτείται άσκηση 5 ετών. Από αυτά:

- 1 έτος στη Γενική Χειρουργική (το πρώτο)
- 3 1/2 έτη Μαιευτική-Γυναικολογία
- 6 μήνες Παθολογική Ανατομική, Κυτταρολογία και Ενδοκρινολογία.

17. Ιατρική Βιοπαθολογία (Μικροβιολογία)

Απαιτείται άσκηση 5 ετών. Από αυτά:

- 24 μήνες Μικροβιολογία (διαγνωστική Λοιμωδών Νοσημάτων- Ανοσολογία, από τους 24 μήνες, οι 6 μήνες θα γίνονται στην Ανοσολογία)
- 12 μήνες Βιοχημεία
- 12 μήνες Αιματολογία- Αιμοδοσία
- 12 μήνες Γενική Παθολογία

18. Νευρολογία

Απαιτείται άσκηση 4 ετών, από τα οποία:

- 6 μήνες Παθολογία
- 5 μήνες Κλινική Ψυχιατρική και
- 3 έτη Νευρολογία, τα οποία περιλαμβάνουν άσκηση στην κλινική νευρολογία και σε συναφείς τομείς νευρολογίας, όπως νευροφυσιολογία, νευροχειρουργική και

νευροακτινολογία.

19. Νεφρολογία

Απαιτείται άσκηση 6 χρόνων. Από αυτά:

- 2 έτη Παθολογία και
- 4 έτη Νεφρολογία

20. Νευροχειρουργική

Απαιτείται άσκηση 6 ετών. Από αυτά:

- 1 1/2 έτος Γενική Χειρουργική
- 6 μήνες Νευρολογία και
- 4 έτη νευροχειρουργική. Εξ' αυτών 2 εξάμηνα προαιρετικώς μετά αίτηση του ειδικευομένου, κατ' επιλογή σε δύο από τις συναφείς χειρουργικές ειδικότητες: Χειρουργική Παίδων, Πλαστική Χειρουργική, Ορθοπεδική, Χειρουργική Θώρακος.

21. Ορθοπεδική

Υπουργική απόφαση Α4/4063/81 (ΦΕΚ 631/Β/81)

Απαιτείται άσκηση 6 ετών. Από αυτά:

- 1 έτος στη γενική Χειρουργική με κύρια κατεύθυνση το επείγον χειρουργικό τραύμα
- 4 έτη άσκηση στην Ορθοπεδική και τραυματολογία και συγκεκριμένα:
- 3 έτη Ορθοπεδική και τραυματολογία ενηλίκων
- 1 έτος Ορθοπεδική και τραυματολογία παιδών
- 1 έτος (2 εξάμηνα) επιλογής από 1 εξάμηνο: πλαστική Χειρουργική ή Νευροχειρουργική ή αγγειοχειρουργική ή θωρακοχειρουργική ή Μονάδα Εντατικής Θεραπείας ή σε υποειδικότητες της Ορθοπεδικής όπως: άκρα χείρα, αθλητικών κακώσεων, ή σε Ογκολογικό Τμήμα (όγκοι μυοσκελετικού) ή σε Μονάδα Παθήσεων σπονδυλικής Στήλης.

Το έτος της Ορθοπεδικής Παίδων πρέπει να γίνεται είτε σε Παιδο-ορθοπεδικά νοσοκομεία, είτε σε Ορθοπεδικές Κλινικές ή σε Ορθοπεδικά Τμήματα που διαθέτουν Εξωτερικά Ιατρεία για παιδιά και αποδεδειγμένα εκτελούνται παιδο-ορθοπεδικές επεμβάσεις ο αριθμός των οποίων θα καθοριστεί στο αναλυτικό πρόγραμμα εκπαίδευσης που θα ακολουθήσει για τις ιατρικές ειδικότητες.

Τα δύο εξάμηνα επιλογής δεν θα πραγματοποιούνται στο τελευταίο έτος της ειδικότητας.

22. Ουρολογία

Απαιτείται άσκηση 5 ετών. Από αυτά:

- 1 έτος στη Γενική Χειρουργική
- 3 έτη στην Ουρολογία
- 2 εξάμηνα κατ' επιλογή (ανά ένα εξάμηνο) στις ακόλουθες χειρουργικές ειδικότητες: γυναικολογία, πλαστική χειρουργική, χειρουργική Παίδων και παιδοουρολογία.

Η εκπαίδευση των Ουρολόγων πρέπει να περιλαμβάνει την άσκησή τους στη διάγνωση και αντιμετώπιση των παθήσεων των εξής γνωστικών αντικειμένων: ακράτειας ούρων και ουροδυναμικής, παιδιατρικής ουρολογίας, ανδρολογίας και υπογονιμότητας, ουρολογικής ογκολογίας κακώσεων, ουρολιθίασης, μεταμόσχευσης νεφρού και Ενδοκρινολογίας που έχει σχέση με το ουροποιητικό σύστημα, Λαπαροσκοπική Ουρολογία, χρήση των Υπερήχων και χρήση των ακτινών Laser.

23. Οφθαλμολογία

Απαιτείται άσκηση 4 ετών στην οφθαλμολογία

24. Παθολογία

Απαιτείται άσκηση 5 ετών στην Παθολογία.

1ο και 2ο έτος: Να δοθεί έμφαση στην κλινική εξέταση (ιστορικό και σημειολογία) και στην κλινική αξιολόγηση των συνήθων εργαστηριακών εξετάσεων. Επίσης να

διδασκούν οι συνήθεις διαγνωστικές και θεραπευτικές πράξεις που συμπληρώνουν και ολοκληρώνουν την κλινική εξέταση (παρακεντήσεις, οφθαλμοσκόπηση, εξέταση περιφερικού αίματος, ηλεκτροκαρδιογράφημα, ακτινογραφία θώρακος κ.λ.π.) Να τους δίνεται πρωτοβουλία στην επίλυση και τον χειρισμό συνήθων προβλημάτων. 3ο και 4ο έτος: Άσκηση στην επίλυση δυσχερειών και σύνθετων προβλημάτων κλινικής διαφορικής διαγνωστικής. Άσκηση στη συγγραφή και παρουσίαση περιστατικών σε ακροατήριο. Επισκόπηση των συγχρόνων θεμάτων της ειδικότητας (Βιβλιογραφική ενημέρωση). Άσκηση σε κλινικοπαθολογοανατομικά προβλήματα (CPC). προοδευτικά να τους ανατίθεται περισσότερο υπεύθυνο έργο στο εξωτερικό ιατρείο, το τμήμα επειγόντων και στην Κλινική.

Στο 3ο τρίμηνο του 4ου έτους να υπηρετούν υποχρεωτικά σε καρδιολογική μονάδα και στο τελευταίο τρίμηνο του ίδιου έτους σε Μονάδα Εντατικής Θεραπείας.

5ο έτος: Στο πρώτο εξάμηνο του έτους αυτού έχουν δικαίωμα επιλογής για τρίμηνη υπηρεσία σε κάποια από τις υποειδικότητες και εξειδικεύσεις της κυρίας ειδικότητας (εν προκειμένω της Παθολογίας)

25. Παθολογική ανατομική

Απαιτείται συνολικά άσκηση 5 ετών, από τα οποία:

- Τα 4 πρώτα έτη περιλαμβάνουν εκπαίδευση και άσκηση στην τεχνική και ιστοπαθολογία της νεκροτομής και στην ιστοπαθολογία όλων των συστημάτων, με την εφαρμογή γενικών και ειδικών μεθόδων ιστοχημείας, ανοσοϊστοχημείας, μοριακής βιολογίας, ηλεκτρονικής μικροσκοπίας κ.λπ.
- Το 5ο έτος περιλαμβάνει άσκηση στην κυτταρολογία.

26. Παιδιατρική

Απαιτείται άσκηση 4 ετών από τα οποία:

- 3 έτη Γενική Παιδιατρική Κλινική, περιλαμβανομένων και των εξωτερικών ιατρείων και ειδικών παιδιατρικών μονάδων που υπάρχουν στο νοσοκομείο.
- 6 μήνες κατ' επιλογή από 1-2 μήνες σε παιδιατρικές εξειδικεύσεις

Ακολουθεί το Π.Δ. 379/1995 (ΦΕΚ Α' 214/19-10-1995).

"Τροποποίηση του Π.Δ. 415/94 "Περί του χρόνου ειδίκευσης γιατρών για απόκτηση ειδικότητας" (ΦΕΚ Α' 236/94).

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 31 του Ν. 1397/83 (ΦΕΚ Α' 143/83) το οποίο επαναφέρθηκε σε ισχύ με το άρθρο 1 του Ν. 2194/94 (ΦΕΚ Α' 34/94)
2. Την αριθ. 6 της 115ης Ολομ./22-6-95 γνώμη της Ολομέλειας του ΚΕ.Σ.Υ (γνμ. ΣτΕ) αποφασίζουμε:

Άρθρο μόνο. Η παρ. 27 του άρθρου 1 του Π.Δ. 415/94 αναφερόμενη στο χρόνο ειδίκευσης των γιατρών για απόκτηση της ιατρικής ειδικότητας "Παιδοψυχιατρικής" αντικαθίσταται και έχει ως εξής:

27. Παιδοψυχιατρική

Απαιτείται άσκηση 4 1/2 ετών. Από αυτά: 6 μήνες Κλινική Νευρολογία.

18 μήνες Κλινική Ψυχιατρική των ενηλίκων, με απασχόληση και στο εξωτερικό ιατρείο.

2 1/2 έτη Παιδοψυχιατρική: Το ένα (1) έτος σε Παιδοψυχιατρικό τμήμα Νοσοκομείου ή σε Παιδοψυχιατρικό Νοσοκομείο (με κατανομή 6 μήνες σε τμήμα επειγόντων περιστατικών και 6 μήνες σε τμήματα χρονίως πασχόντων) και το άλλο υπόλοιπο (1 1/2 έτος) σε Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο.

Κατά τη διάρκεια της ειδίκευσης των 2 1/2 ετών, ο ιατρός υποχρεούται να αποκτήσει εμπειρία εργασίας σε ειδικά σχολεία και κέντρα για παιδιά με πνευματικές, ψυχολογικές και σωματικές μειονεξίες, εταιρείες προστασίας ανηλίκων, δικαστήρια ανηλίκων, σε αναμορφωτήρια, ορφανοτροφεία, κέντρα θεραπευτικής παιδαγωγικής

ψυχολογικά κέντρα σχολείων και κέντρα μαθητικής αντίληψης σε άλλα ειδικά ιδρύματα για παιδιά υπό την εποπτεία του διευθυντού του παιδοψυχιατρικού τμήματος του νοσοκομείου ή του ιατροπαιδαγωγικού κέντρου. Μέχρι να λειτουργήσουν τα ιατροπαιδαγωγικά κέντρα με την κατάλληλη στελέχωση και κίνηση, οι ειδικευόμενοι θα ειδικεύονται στα παιδοψυχιατρικά τμήματα των νοσοκομείων.

28. Πλαστική χειρουργική

Απαιτείται άσκηση 6 ετών. Από αυτά:

- 2 έτη Γενική Χειρουργική
- 3 έτη Πλαστική Χειρουργική
- 2 εξάμηνα κατ' επιλογή (ανά ένα εξάμηνο) σε δύο από τις χειρουργικές ειδικότητες: Γυναικολογία, Ουρολογία, ΩΡΛ, Ορθοπεδική, Νευροχειρουργική, Χειρουργική Παίδων, Χειρουργική Θώρακος.

29. Πυρηνική Ιατρική

Απαιτείται άσκηση 5 ετών. Από αυτά:

- 1 χρόνος Παθολογία
- 3 μήνες Ακτινολογία
- 3 χρόνια Πυρηνική Ιατρική ως εξής:
- 5 μήνες θεωρητική εκπαίδευση
- 1 μήνας πρακτικές ασκήσεις
- 2 1/2 χρόνια πρακτική εξάσκηση σε τμήμα πυρηνικής ιατρικής (απεικονιστικές μελέτες, θεραπευτική, και in vitro εξετάσεις)
- 6 μήνες κατ' επιλογή: Ογκολογία, Καρδιολογία, Παιδιατρική, Ενδοκρινολογία.

30. Ρευματολογία

Απαιτείται άσκηση 6 ετών. Από αυτά:

- 2 έτη Παθολογία και 4 έτη Ρευματολογία ως εξής:
- 3 έτη Θεωρητική και πρακτική κατάρτιση στη ρευματολογία και
- 1 έτος σε ορθοπεδική κλινική, με ρευματολογικά περιστατικά, κέντρα φυσικής ιατρικής και αποκατάστασης και ανοσολογικό εργαστήριο.

31. Πνευμονολογία-Φυματιολογία

Απαιτείται άσκηση 5 ετών. Από αυτά:

- 1 1/2 έτος Παθολογία σε Παθολογικές Κλινικές, αποκλειστικώς)
- 36 μήνες Πνευμονολογία - Φυματιολογία (6 μήνες προαιρετικώς και κατ' επιλογή σε Ακτινολογικό εργαστήριο, Καρδιολογική ή θωρακοχειρουργική Κλινική) και
- 6 μήνες ΜΕΘ/Αναπνευστικού.

32. Φυσική ιατρική και Αποκατάσταση

Απαιτείται άσκηση 5 ετών. Από αυτά:

- 1 εξάμηνο Παθολογίας
- 1 εξάμηνο Νευρολογίας
- 1 εξάμηνο Ορθοπεδικής και
- 3 1/2 έτη φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης

33. Χειρουργική

Απαιτείται άσκηση 6 ετών. Από αυτά:

- 5 έτη Γενική Χειρουργική
- 2 Εξάμηνα κατ' επιλογή (ανά ένα εξάμηνο) μεταξύ των ειδικοτήτων Γυναικολογίας, Ορθοπεδικής, Ουρολογίας, ΩΡΛ/γιας, Νευροχειρουργικής, Πλαστικής χειρουργικής, Χειρουργικής Παίδων, Χειρουργικής Θώρακος και Αγγειοχειρουργικής.

34. Χειρουργική Θώρακος

Απαιτείται άσκηση 7 ετών. Από αυτά:

- 3 έτη Γενική Χειρουργική

- 4 έτη Θωρακοχειρουργική εκ των οποίων:
- 2 έτη Χειρουργική Θώρακος και
- 2 έτη Χειρουργική καρδιάς και μεγάλων Αγγείων

35. Χειρουργική Παίδων

Απαιτείται άσκηση 7 ετών. Από αυτά :

- 3 έτη γενική Χειρουργική
- 3 έτη Χειρουργική Παίδων και
- 2 εξάμηνα κατ' επιλογή (ανά ένα εξάμηνο) σε δύο από τις χειρουργικές ειδικότητες: Ορθοπαιδική, ΩΡΛ, Πλαστική Χειρουργική, Χειρουργική Θώρακος και Ουρολογία

36. Ψυχιατρική

Απαιτείται άσκηση 5 ετών. Από αυτά:

- 6 μήνες Παθολογία (με επικέντρωση στη "ψυχοσωματική θεώρηση" των νοσημάτων)
- 1 έτος Νευρολογίας εκ του οποίου 9 μήνες Κλινική Νευρολογία και 3 μήνες νευροφυσιολογία, Νευροχειρουργική και Νευροακτινολογία
- 2 έτη Κλινική ψυχιατρική (σε εσωτερικό Ψυχιατρικό τμήμα και σε εξωτερικά ιατρεία) εκ των οποίων όχι πάνω από 1 έτος σε κλινικές χρονίως πασχόντων
- 3 μήνες Ψυχιατροδικαστική
- 6 μήνες ψυχιατρική Κλινική σε Γενικό Νοσοκομείο
- 6 μήνες Κοινωνική Ψυχιατρική (σε κοινοτικό κέντρο ψυχικής Υγείας και σε ενδιάμεσες ψυχιατρικές δομές)
- 3 μήνες Παιδοψυχιατρική και Ψυχιατρική Εφήβων

Στα πλαίσια της άσκησης στη Κλινική ψυχιατρική περιλαμβάνονται (εκτός από την κλινική Ψυχιατρική των ενηλίκων) η ψυχογηριατρική και οι καταστάσεις εξάρτησης από ουσίες (τοξικομανία, αλκοολισμός).

Από το β' εξάμηνο του 2ου έτους της ειδίκευσης, ο ειδικευόμενος πρέπει να εκπαιδεύεται παράλληλα με τη λοιπή άσκησή του, και στην Ψυχοθεραπεία.

37. Ωτορινολαρυγγολογία

Απαιτείται άσκηση 5 ετών. Από αυτά:

- 1 έτος στη Γενική Χειρουργική
- 3 έτη στην ΩΡΛ/γία
- 6 μήνες στη Νευροχειρουργική και
- 6 μήνες στην Πλαστική χειρουργική

Άρθρο 2. Οι γιατροί που ειδικεύονται κατά τη δημοσίευση του παρόντος, θα ολοκληρώσουν την ειδίκευση τους σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν κατά την τοποθέτησή τους, εκτός και εάν επιθυμούν να υπαχθούν στις διατάξεις του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος οπότε εντός τριμήνου από της δημοσίευσής τους θα υποβάλλουν σχετική αίτηση στο Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Άρθρο 3. Η ισχύς του παρόντος άρchetαι από της δημοσίευσής του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Στον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Άρθρο 9. 1. Οι αιτήσεις των υποψηφίων με τα δικαιολογητικά του προηγούμενου άρθρου, υποβάλλονται μέσω του οικείου Ιατρικού Συλλόγου στο Συμβούλιο Ιατρικών Ειδικοτήτων. Όσοι αλλοδαποί δεν έχουν εγγραφεί στον Ιατρικό Σύλλογο υποβάλλουν τα δικαιολογητικά τους απευθείας στο Υπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας

2. Το Συμβούλιο Ιατρικών Ειδικοτήτων μετά τον έλεγχο σύμφωνα με το άρθρο 6,

παραπέμπει τους υποψηφίους σε δοκιμασία στις Εξεταστικές Επιτροπές του επόμενου άρθρου.

3. Οι μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος άρθρου Ν.Δ/τος υποψήφιοι οι οποίοι έχουν παραπεμφθεί από το Συμβούλιο Ιατρικής Ειδίκευσεως για εξέταση στις οικείες εξεταστικές επιτροπές και δεν έχουν προσέλθει για οποιοδήποτε λόγο ενώπιον τους για να εξεταστούν, θεωρούνται ότι έχουν συγκεντρώσει τον απαιτούμενο από τις διατάξεις του παρόντος χρόνο μετεκπαίδευσης για την απόκτηση άδειας χρησιμοποίησης τίτλου ιατρικής ειδικότητας, και έχουν δικαίωμα να προσέλθουν για εξετάσεις υποβάλλοντας σχετική αίτηση χωρίς νέα δικαιολογητικά απευθείας στο Υπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας.

Εξετάσεις

Άρθρο 10. 1. Μετά από γνωμοδότηση του Συμβουλίου ιατρικών Ειδικοτήτων, ο Υπουργός Κοινωνικής Πρόνοιας διορίζει με απόφασή του, για διετή θητεία τριμελείς Εξεταστικές Επιτροπές για κάθε ειδικότητα που αποτελούνται από έναν Καθηγητή της οικείας ειδικότητας και από δύο γιατρούς της ίδιας ειδικότητας από αυτούς που διατέλεσαν ή διατελούν Διευθυντές Κλινικών ή Εργαστηρίων, που έχουν αναγνωρισθεί κατά το άρθρο 6 του παρόντος ως κατάλληλα, για την μετεκπαίδευση ειδικών, ενώ προτιμώνται οι τακτικοί ή έκτακτοι καθηγητές.

"Καθήκοντα γραμματέα των Εξεταστικών Επιτροπών εκτελούν γιατροί ή διοικητικοί υπάλληλοι του Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών που ορίζονται από τον Υπουργό ή τον οικείο Νομάρχη.

2. Παρόμοιες εξεταστικές επιτροπές ορίζονται στη Θεσσαλονίκη για την εξέταση όσων γιατρών έχουν εκπαιδευθεί σε ιδρύματα της Βορείου Ελλάδος.

3. Οι υποψήφιοι υποβάλλονται σε προφορική και πρακτική δοκιμασία. Τα εξεταστέα θέματα λαμβάνονται με κλήρο από την ύλη που έχει ορισθεί από το Συμβούλιο Ιατρικών Ειδικοτήτων.

4. Οι εξεταστικές περίοδοι ορίζονται σε έξι το χρόνο, τους μήνες Φεβρουάριο, Απρίλιο, Ιούνιο, Αύγουστο, Οκτώβριο και Δεκέμβριο. Οι ημέρες των εξετάσεων ορίζονται κάθε φορά με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας, με την οποία ορίζεται και η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων των υποψηφίων για τις εξετάσεις γιατρών καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια".

Η παρ. 4 αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρ. 12 Νομ. 1278/1982.

5. Όσοι απορρίπτονται δικαιούνται να προσέλθουν σε νέα εξέταση κατά την επόμενη εξεταστική περίοδο ή και αργότερα.

Όσοι απορρίπτονται δύο φορές δικαιούνται να ζητήσουν την εξαίρεση ενός μέλους της Εξεταστικής Επιτροπής, εκτός από τον Καθηγητή της οικείας έδρας και την αντικατάσταση του κατά την εξέτασή τους από μέλος που το αναπληρώνει. (Όποιος έχει απορριφθεί τρεις φορές δεν δικαιούται να προσέλθει σε νέα εξέταση για την ίδια ειδικότητα)

Το μέσα σε ( ) τελευταίο εδάφιο καταργήθηκε από την παρ. 1 του άρθρ. 10 του Νομ. 1821/88 (ΦΕΚ Α' 271)

6. Οι εξετάσεις διενεργούνται σε αναγνωρισμένη Κλινική ή Εργαστήριο Νοσηλευτικού Ιδρύματος που ορίζεται από το Συμβούλιο Ιατρικών Ειδικοτήτων.

7-8. (καταργήθηκαν από το άρθρ. 12 Ν.Δ. 67/1968.

8. "Εξεταστικές επιτροπές ειδικοτήτων ορίζονται και στα Ιωάννινα, Πάτρα και Αλεξανδρούπολη για εξέταση των εκπαιδευθέντων σε νοσηλευτικά ιδρύματα της Ηπείρου, Πελοποννήσου και Θράκης αντιστοίχως. Οι διατάξεις του Ν.Δ. 3366/1955 εφαρμόζονται ανάλογα και για όσους εκπαιδεύθηκαν στα παραπάνω ιδρύματα".

Η παρ. 8 προστέθηκε ως άνω από το άρθρο 25 Νομ. 1076/1980 τομ. 35 σελ. 36,642 Διορθ. Σφαλμ. στο ΦΕΚ Α' 231 της 87 Οκτ. 1980.
(Παραμβάλλεται το άρθρο 5 παρ. 7 του Ν.2256/94)

Άρθρο 5 (Ν. 2256/94). 7. Τα μέλη των εξεταστικών επιτροπών για την απονομή ιατρικής ειδικότητας, που προβλέπονται στο άρθρο 10 του ν.δ. 3366/1995, αποτελούνται από διευθυντές τμημάτων και από πανεπιστημιακούς καθηγητές ή επίκουρους καθηγητές αποκλειστικά και μόνο της ίδιας ειδικότητας. Στις ειδικότητες στις οποίες δεν υπάρχουν αντίστοιχοι διευθυντές ή καθηγητές, η επιτροπή συγκροτείται από γιατρούς συναφούς ειδικότητας.

Άρθρο 11. Χρήση τίτλου συναφούς ιατρικής ειδικότητας

1. Σε γιατρούς οι οποίοι έχουν αποκτήσει τον τίτλο ορισμένων από τις ειδικότητες που ορίζονται στο άρθρο 8 του παρόντος και οι οποίοι έχουν επιδοθεί ιδιαίτερος σε κάποιον από αυτούς τους κλάδους, μπορεί να χορηγείται ειδική άδεια χρησιμοποίησης του τίτλου της συναφούς αυτής ειδικότητας, μετά από σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου Ιατρικών Ειδικοτήτων, στο οποίο μετέχουν σε αυτήν την περίπτωση με δικαίωμα ψήφου και τα μέλη της οικείας εξεταστικής επιτροπής.

2. Είναι δυνατόν να χορηγείται σύμφωνα με όσα ορίζονται παραπάνω άδεια χρησιμοποίησης του τίτλου της Γαστρεντερολογίας, της χειρουργικής του Θώρακος, της Πλαστικής Χειρουργικής και Ακτινοθεραπευτικής με την υποβολή των εξής δικαιολογητικών:

1) Για την Γαστρεντερολογία:

α) Άδεια χρησιμοποίησης τίτλου Παθολογίας

β) Πιστοποιητικού μεταγενέστερης άσκησης για δύο τουλάχιστον έτη σε αναγνωρισμένο Γαστρεντερολογικό Κέντρο στην Ελλάδα ή στο Εξωτερικό.

γ) Υπόμνημα για τίτλους και επιστημονικές εργασίες

2) Για τη χειρουργική του θώρακος:

α) Άδεια χρησιμοποίησης τίτλου Χειρουργικής

β) Πιστοποιητικό μεταγενέστερης άσκησης για μια διατήρηση σε ειδική κλινική Χειρουργικής Θώρακος και ανά εξάμηνο σε Φυματιολογική και Καρδιολογική Κλινική

3) Για την πλαστική χειρουργική:

α) Άδεια χρησιμοποίησης τίτλου Χειρουργικής

β) Πιστοποιητικό μεταγενέστερης άσκησης για διατήρηση σε ειδικό Κλινικής Πλαστικής Χειρουργικής

4) (Για την Ακτινοθεραπευτική)

α) Άδεια χρησιμοποίησης τίτλου Ακτινολογίας

β) Πιστοποιητικό μεταγενέστερης άσκησης για διατήρηση σε ειδικό Κέντρο Ακτινοθεραπείας και Ραδιοθεραπείας).

Η μέσα σε ( ) ειδικότητα (αριθ. 4) καταργήθηκε από την παρ. 5 αρθρ. 23 Νομ. 1193/81.

3) Σε όσους ασκούσαν πριν από τη δημοσίευση του παρόντος Ν.Δ. σύμφωνα με βεβαίωση του οικείου Ιατρικού Συλλόγου, επί μια δεκαετία τουλάχιστον αποκλειστικά κάποιον από τους κλάδους που έχουν καθοριστεί ανωτέρω και έχουν αποκτήσει την αντίστοιχη βασική ειδικότητα, χορηγείται άδεια χρησιμοποίησης της συναφούς αυτής ειδικότητας και χωρίς την προβλεπόμενη συμπληρωματική μετεκπαίδευση εφόσον υποβάλουν σχετική αίτηση μέσα σε τρεις μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος.

Ακολουθεί το **άρθρο 2 παρ. 1 του Ν. 1579/1985.**

Ρυθμίσεις για την εφαρμογή και ανάπτυξη του Εθνικού Συστήματος Υγείας και άλλες διατάξεις.

Άρθρο 2. Ν. (1579/85) Κύριες και συναφείς ιατρικές ειδικότητες

1. Η απαγόρευση χρησιμοποίησης περισσότερων από έναν (1) τίτλων ιατρικών ειδικοτήτων, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 12 του Ν.Δ. 2266/1955 (ΦΕΚ Α' 258/1955), ισχύει από τη δημοσίευση του νόμου αυτού και για τις τέως συναφείς ειδικότητες. Οι γιατροί που έχουν δύο (2) ειδικότητες μπορούν να αξιοποιήσουν το δεύτερο τίτλο τους μόνο σε επιστημονικές ανακοινώσεις και σε συνέδρια.

Κυρώσεις

Άρθρο 12. 1. Απαγορεύεται η χρησιμοποίηση τίτλου περισσότερων από μια ειδικότητες.

2. Γιατροί που έχουν άδεια για να χρησιμοποιήσουν τίτλους για περισσότερες από μια ειδικότητες, μπορούν, αφού παραιτηθούν από την άδεια της ειδικότητας που ασκούν, να χρησιμοποιήσουν τον τίτλο άλλης ειδικότητας μόνο εφόσον έχει παρέλθει πενταετία από τότε που τους απονεμήθηκε η ειδικότητα αυτή. Η παραίτηση υποβάλλεται εγγράφως προς τον οικείο Ιατρικό Σύλλογο και συντάσσεται απόδειξη στην οποία σημειώνεται η αναγκαία μεταβολή στα μητρώα, αλλιώς η χρησιμοποίηση του τίτλου της νέας ειδικότητας θεωρείται παράνομη.

3. Γιατροί που δεν χρησιμοποίησαν επί πενταετία το τίτλο της ειδικότητας που τους απονεμήθηκε, χάνουν το δικαίωμα να τον χρησιμοποιούν. Για την ανάκτηση του τίτλου απαιτείται νέα επιτυχής εξέταση ενώπιον της αρμόδιας Εξεταστικής Επιτροπής, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 10 του παρόντος.

Άρθρο 13. Η χρησιμοποίηση τίτλου ιατρικής ειδικότητας κατά παράβαση του παρόντος Ν.Δ/τος διώκεται και τιμωρείται πειθαρχικά με τις ποινές του άρθρου 97 του Α.Ν. 1565/39.

Άρθρο 14. Διοικητικοί Διευθυντές Νοσοκομείων, Διευθυντές Κλινικών ή Εργαστηρίων ή Υπηρεσιών, οι οποίοι παρέχουν ψευδή πιστοποίηση για τη φοίτηση ή εκπαίδευση ή την επίδοση των ασκουμένων στο τμήμα τους γιατρών, τιμωρούνται σύμφωνα με το άρθρο 217 του Ποινικού Κώδικα, εφόσον για την πράξη αυτή δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή, ανεξάρτητα από την προβλεπόμενη πειθαρχική τιμωρία. Όμοια τιμωρούνται και όσοι κάνουν χρήση ψευδών πιστοποιητικών.

Άρθρο 15. 1. Στις υποχρεώσεις που ορίζονται από τις διατάξεις 1,2,3, και 4 του παρόντος, υπόκεινται οι πτυχιούχοι της ιατρικής, που λαμβάνουν το πτυχίο της ιατρικής μετά την 31η Δεκεμβρίου 1956.

Εξαιρούνται όσοι υπάγονται στις διατάξεις του Ν.Δ. 132/1946 για φοιτητές παρελθόντων ετών που λαμβάνουν το πτυχίο ιατρικής μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1957.

2. Οι άδειες χρησιμοποίησης τίτλου ιατρικής ειδικότητας, που έχουν χορηγηθεί πριν από την δημοσίευση του παρόντος, διατηρούν την ισχύ τους.

3. Όσοι κατά τη δημοσίευση του παρόντος διανύουν την άσκησή τους για την απόκτηση άδειας χρησιμοποίησης τίτλου ιατρικής ειδικότητας υπάγονται ως προς τον απαιτούμενο χρόνο άσκησης και τα Ιδρύματα που έχουν αναγνωρισθεί για κάθε ειδικότητα στις διατάξεις που ίσχυαν πριν από την ισχύ του Ν.Δ.30008/1954, με

εφαρμογή κατά τα λοιπά των διατάξεων του παρόντος Ν.Δ/τος.
4-6. (Καταργήθηκαν με το άρθρο 12 Ν.Δ. 67/1968).

7. Γιατροί που απέκτησαν τον τίτλο ιατρικής ειδικότητας επί τη βάσει προγενεστέρων νόμων, για ιατρικές ειδικότητες ή αποκτούν τον τίτλο ιατρικής ειδικότητας σύμφωνα με το παρόν άρθρο, λογίζονται ότι κατέχουν τον τίτλο εφόσον έχουν αποκτήσει τα νόμιμα για αυτό προσόντα σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγούμενων νόμων, εφόσον αποδεδειγμένα έχουν από τότε ασκήσει την ειδικότητα συνεχώς και αποκλειστικά.

Άρθρο 16. Με απόφαση του Υπουργού Κοινωνικής Πρόνοιας ορίζεται ο τύπος των προβλεπομένων από το Ν.Δ. αδειών χρησιμοποίησης τίτλου ειδικότητας.

Άρθρο 17. (Προστίθενται διατάξεις στο τέλος της παραγράφου 6 του άρθρου 6 του Ν.Δ. 3301/1955 "περί τροποποίησης και συμπλήρωσης του από 3/4/1954" περί εφαρμογής του άρθρου 1 του Ν.Δ. 2500/53 σχετικά με το προσωπικό των Υπηρεσιών του Υπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας, καθώς και τροποποίηση κάποιων διατάξεων του ν.δ. 2592/1953 και 3097/1954 "περί οργανώσεως της Ιατρικής Αντιλήψεως").

Άρθρο 18. (Καταργήθηκε από την παρ. 8 άρθρ. 4 του Ν.Δ. 3766/57 "περί συγχωνεύσεως των Νοσοκομείων Πρόσκαιρου Αθηνών και Γενικού Κρατικού Αθηνών).

Άρθρο 19. (Αφορά τη σύνταξη της νέας Ελληνικής Φαρμακοποιίας).

Άρθρο 20. Καταργείται το Ν.Δ. 3008/54 "περί ασκήσεως του Ιατρικού Επαγγέλματος και ιατρικών ειδικοτήτων" καθώς και κάθε άλλη διάταξη αντίθετη με τις διατάξεις του παρόντος Ν.Δ/τος. Ο Νόμος αυτός που ψηφίσθηκε από τη Βουλή και κυρώθηκε σήμερα, να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και να εκτελείται σαν Νόμος του Κράτους.

[Άδεια ασκήσεως της ιατρικής - Ασυμβίβαστα - Απαγόρευση πολυθεσίας - Απαγόρευση της άσκησης επαγγέλματος - Μετεκπαίδευση - Καθήκοντα και Υποχρεώσεις του γιατρού - Ισοτιμία ιατρικών πιστοποιητικών - Ιατρική διαφήμιση - Σχετικά με την ιατρική αμοιβή - Ιατρικές Ειδικότητες - Ιατρική εξειδίκευση - Κορώσεις](#)

Ιατρική εξειδίκευση

Άρθρα 83 και 84 του Ν. 2071/92 της 6/15-7-92 (ΦΕΚ Α' 143)

Άρθρο 83. Ιατρική και Οδοντιατρική εξειδίκευση

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθορίζονται οι ειδικότεροι τομείς εξειδίκευσης της ιατρικής και οδοντιατρικής επιστήμης εντός του πλαισίου κάθε αναγνωρισμένης κύριας ειδικότητας.
2. Ο καθορισμός του περιεχομένου της εξειδίκευσης και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια καθορίζονται ύστερα από εισηγήσεις των επιστημονικών εταιρειών και ενώσεων που εκπροσωπούν αναγνωρισμένες ιατρικές και οδοντιατρικές ειδικότητες και γνώμη των μετεκπαιδευτικών φορέων.
3. Με απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβερνήσεως, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μπορεί να συνιστώνται τμήματα και

θέσεις ιατρικού προσωπικού όλων των βαθμίδων στα νοσηλευτικά ιδρύματα, για τους τομείς εξειδίκευσης της παρ. 1 του άρθρου αυτού.

4. Οι γιατροί που τοποθετούνται στις ανωτέρω θέσεις για εξειδίκευση, εφόσον υπηρετούν στο Δημόσιο ή ν.π.ι.δ., διατηρούν τις αποδοχές της οργανικής τους θέσης, οι δε λοιποί λαμβάνουν τις αποδοχές των ειδικευόμενων γιατρών σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις.

5. Οι οδοντογιατροί που υπηρετούν ήδη σε θέσεις επιμελητών Α ή Β ή σε θέσεις Δ.Ε.Π. σε γναθοχειρουργικά τμήματα των νοσοκομείων Ε.Σ.Υ. της χώρας και υπάγονται στις μεταβατικές διατάξεις για την απόκτηση τίτλου ειδικότητας Γναθοχειρουργικής, όπως ορίζονται από την Υ.Α. Α4/3821/17-7-1990, μπορούν με αίτηση τους να ενταχθούν σαν υπεράριθμοι ειδικευόμενοι στο τμήμα νοσοκομείου της χώρας ή και να αποσπασθούν σε άλλο γναθοχειρουργικό τμήμα νοσοκομείου της χώρας σαν υπεράριθμοι ειδικευόμενοι για τη συμπλήρωση του χρόνου ειδικότητας στη Γναθοχειρουργική, λαμβάνοντας τις αποδοχές του βαθμού τους. Η χορήγηση του τίτλου ειδικότητας γίνεται κατόπιν εξετάσεων.

Άρθρο 84. Εξειδίκευση στις Μονάδες Εντατικής Θεραπείας (Μ.Ε.Θ.) και στις Μονάδες Εντατικής Νοσηλείας (Μ.Ε.Ν.) Νεογνών.

1. Κατ' εξαίρεση των διατάξεων του αμέσως προηγούμενου άρθρου, από της δημοσίευσής του παρόντος νόμου καθιερώνεται η εξειδίκευση στην εντατική νοσηλεία που παρέχεται μετά συνεχή υπηρεσία και εκπαίδευση δύο (2) ετών σε λειτουργούσες πολυδύναμες Μονάδες Εντατικής Θεραπείας (Μ.Ε.Θ.) ή Μονάδες Εντατικής Νοσηλείας (Μ.Ε.Ν. Νεογνών), ειδικευμένων γιατρών, σε ειδικότητες που σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις μπορούν να καταλαμβάνουν οργανική θέση σε Μ.Ε.Θ. ή παιδιατρών σε Μ.Ε.Ν. Νεογνών.

2. Μετά τη συμπλήρωση συνεχούς υπηρεσίας και εκπαίδευσης του γιατρού σε Μ.Ε.Θ. ή Μ.Ε.Ν. Νεογνών, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, χορηγείται από τον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων πιστοποιητικό εξειδίκευσης στη εντατικολογία. Για να εκδοθεί το πιστοποιητικό απαιτείται θετική εισήγηση του οικείου διευθυντή της Μ.Ε.Θ. ή Μ.Ε.Ν. Νεογνών, της οικείας Επιστημονικής Επιτροπής και βεβαίωση του οικείου Διοικητικού Διευθυντή του νοσοκομείου για το χρόνο υπηρεσίας στη Μ.Ε.Θ. ή στη Μ.Ε.Ν. Νεογνών.

3. Τα εκδιδόμενα πιστοποιητικά έχουν ενιαία και ομοιόμορφη όψη, ο τύπος της οποίας καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

4. Γιατροί που υπηρετούν σε λειτουργούσες Μονάδες εντατικής Θεραπείας ή σε Μονάδες Εντατικής Νοσηλείας Νεογνών κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού και συμπληρώνουν τις προϋποθέσεις της παρ. 1 του άρθρου αυτού αποκτούν την εξειδίκευση στην εντατική νοσηλεία. Η εξειδίκευση είναι απαραίτητη για την κατάληψη θέσης επιμελητή Α' ή διευθυντή Μ.Ε.Θ. ή Μ.Ε.Ν. Νεογνών πέραν των άλλων τυπικών προσόντων που απαιτούνται από τις κείμενες διατάξεις. Το πιστοποιητικό εξειδίκευσης στη εντατικολογία δεν αποτελεί τυπικό προσόν για την πλήρωση θέσεων επιμελητή Β' σε Μ.Ε.Θ. ή Μ.Ε.Ν. Νεογνών. Η κατοχή του πιστοποιητικού λαμβάνεται υπόψη στη ποιοτική αξιολόγηση και κρίση των υποψηφίων σύμφωνα με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων που εκδίδεται κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 69 του παρόντος νόμου.

5. Με απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μπορεί να συνιστώνται θέσεις κατ'εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 38 του ν. 1397/83 για εξειδίκευση γιατρών

στην εντατική νοσηλεία για διάστημα δύο ετών Οι θέσεις αυτές καταλαμβάνονται από ειδικευμένους γιατρούς που κατέχουν τίτλο ειδικότητας, που κατά τις κείμενες διατάξεις επιτρέπει την κατάληψη θέσεως σε Μ.Ε.Θ. ή από παιδίατρους σε Μ.Ε.Ν. Νεογνών. Για τους ανωτέρω γιατρούς ισχύουν κατ' αναλογία οι διατάξεις που ισχύουν εκάστοτε για τους ειδικευόμενους γιατρούς και λαμβάνουν αποδοχές ίσες προς αυτές των ειδικευόμενων γιατρών. Οι πιο πάνω γιατροί είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθούν καθημερινώς το πρόγραμμα εκπαίδευσης στη Μ.Ε.Θ. ή στη Μ.Ε.Ν. Νεογνών και να μετέχουν στο πρόγραμμα εφημερίας της Μονάδας.

6. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζεται η διαδικασία διορισμού των γιατρών της προηγούμενης παραγράφου, ο τρόπος διορισμού, ο αναλογών αριθμός γιατρών ανά Μ.Ε.Θ. ή Μ.Ε.Ν. Νεογνών και κάθε άλλη λεπτομέρεια που αφορά στην εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 5 του άρθρου αυτού.

7. Από τη δημοσίευση του παρόντος οι Μονάδες Εντατικής Θεραπείας νεογνών που αναφέρονται στους οργανισμούς των νοσοκομείων μετονομάζονται σε Μονάδες Εντατικής Νοσηλείας Νεογνών (Μ.Ε.Ν. Νεογνών) ή Τριτοβάθμια Νεογνολογικά Τμήματα

(Σημείωση: Με βάση τη διάταξη του άρθρου 83 εκδόθηκε το Π.Δ. 386/1995 "Καθορισμός της εξειδίκευσης στη Λοιμωξιολογία και της εξειδίκευσης στην Κλινική Μικροβιολογία" (ΦΕΚ Α' 216))

(Τα άρθρα 48-109 του Ν. 1565/1939 τροποποιήθηκαν και κωδικοποιήθηκαν με το Β.Δ. 11-10/7-11/57 και δημοσιεύονται κατωτέρω).

[Άδεια ασκήσεως της ιατρικής - Ασυμβίβαστα - Απαγόρευση πολυθεσίας - Απαγόρευση της άσκησης επαγγέλματος - Μετεκπαίδευση - Καθήκοντα και Υποχρεώσεις του γιατρού - Ισοτιμία ιατρικών πιστοποιητικών - Ιατρική διαφήμιση - Σχετικά με την ιατρική αμοιβή - Ιατρικές Ειδικότητες - Ιατρική εξειδίκευση - Κορώσεις](#)

Κυρώσεις

Άρθρο 110. (Η διάταξη του άρθρου 110 καταργήθηκε με τη διάταξη του άρθρου 473 του Ποινικού Κώδικα σε συνδυασμό με τη διάταξη 371 του Π.Κ.)

Άρθρο 111. Με φυλάκιση μέχρι ενός έτους και με χρηματική ποινή μέχρι δώδεκα χιλιάδων δραχμών τιμωρείται όποιος χωρίς να έχει Πτυχίο της Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου ή ισοδύναμης σχολής του εξωτερικού, σφετερίζεται το τίτλο του γιατρού.

Άρθρο 112. 1. Κάθε πρόσωπο το οποίο, χωρίς να έχει τα προσόντα για την άσκηση της ιατρικής των άρθρων 1 ή 10 του παρόντος νόμου, αναλαμβάνει, έστω και με παρουσία γιατρού, τη διάγνωση ή θεραπεία αρρώστων είτε με προσωπικές ενέργειες, είτε με προφορικές ή γραπτές συμβουλές, είτε με αλληλογραφία, τοιχοκόλληση αγγελιών ή κάθε είδους δημοσιεύσεις, θεωρείται ότι ασκεί παράνομα την ιατρική Και τιμωρείται με τις ποινές που προβλέπονται στο άρθρο 111 του παρόντος νόμου.
2. Θεωρείται ως θεραπευτική επέμβαση και τιμωρείται με τις ίδιες ποινές του άρθρου 111 του παρόντος νόμου κάθε πράξη που τελείται με σκοπό καλαισθητικό, όταν κατά τη διάρκεια αυτής χρησιμοποιούνται χειρουργικά μέσα ή μηχανήματα τα οποία, με τη

χρήση φυσικών ή χημικών παραγόντων, μπορούν να συμβάλουν στη διάγνωση ή να επηρεάσουν τον οργανισμό.

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται σε φοιτητές της ιατρικής οι οποίοι ενεργούν ως βοηθοί γιατρού και υπό τη διεύθυνση του ή παρακολουθούν αρρώστους του γιατρού αυτού με εντολή του, ούτε σε νοσοκόμους ή μαίες εφόσον περιορίζονται στα καθοριζόμενα από το Νόμο για αυτούς καθήκοντα και στις εντολές του θεράποντος γιατρού.

Άρθρο 113. Με φυλάκιση μέχρι έξι εβδομάδων και χρηματική ποινή μέχρι πέντε χιλιάδων δραχμών τιμωρείται εκείνος, ο οποίος αν και είναι πτυχιούχος της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, ή άλλης ισότιμης πανεπιστημιακής Σχολής ασκεί την ιατρική χωρίς την άδεια που απαιτείται σύμφωνα με το άρθρο 1 του παρόντος Νόμου ή ασκεί την ιατρική παρά το γεγονός ότι η άδεια που του είχε χορηγηθεί ακυρώθηκε ή ανακλήθηκε κατά το άρθρο 5 ή η ισχύς της έχει ανασταλεί κατά το άρθρο 6, ή ανακλήθηκε κατά το άρθρο 7 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 114. Στη ποινή του προηγούμενου άρθρου υπόκειται ο γιατρός ο οποίος ασκεί κατά το άρθρο 1 την ιατρική χωρίς να έχει εγγραφεί στον Ιατρικό Σύλλογο ή έχει παραβεί κάποια απαγόρευση από όσες σημειώνονται στις παραγράφους 2,3,4 και 7 του άρθρου 19 ή όταν έχει παραβεί την υποχρέωση που επιβάλλεται σε αυτόν από τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 22, κατά την έκδοση πιστοποιητικού ή εκθέσεως.

Άρθρο 115. Στις ποινές που επιβάλλονται με το άρθρο 111 υπόκειται οποίος κατά παράβαση της απαγόρευσης που θέτει το άρθρο 22 παρ. 3, δημοσιεύει πιστοποιήσεις γιατρών σχετικά με θεραπευτικά μέσα, τρόφιμα και ευφραντικά ή εκθέσεις σχετικά με αυτά σε έντυπα προορισμένα να κυκλοφορήσουν στο κοινό και όχι μεταξύ των γιατρών. Στη διάταξη αυτή δεν υπάγονται διαφημίσεις που αφορούν ιαματικές πηγές ή ιαματικά μεταλλικά ύδατα.

Άρθρο 116. Στην ποινή του άρθρου 113 υπόκειται ο γιατρός ο οποίος έχει παραβεί το καθήκον που επιβάλλεται με το άρθρο 25.

Άρθρο 117. Με τις ποινές του άρθρου 113 του παρόντος νόμου τιμωρείται κάθε πρόσωπο το οποίο κατά παράβαση του άρθρου 19 παρ. 9 χρησιμοποιείται από τον γιατρό με σκοπό την προσέλκυση πελατείας.

Άρθρο 118. Στις ίδιες ποινές του άρθρου 113 του παρόντος υπόκεινται οι γιατροί που παραβαίνουν τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 119. Με Β.Δ. (Π.Δ.) που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Κρατικής Υγιεινής και Αντιλήψεως (Υπουργείο Υγείας), μπορεί να επεκτείνεται η εφαρμογή μέρους ή του συνόλου των διατάξεων του παρόντος νόμου και των κυρώσεων που επιβάλλονται με αυτόν και σε όσους ασκούν το οδοντιατρικό επάγγελμα στην Ελλάδα καθώς και στους Οδοντιατρικούς Συλλόγους.

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευση του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.